

"KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Leidžia

J. G. GEGUŽIS & CO.

Prenumerata metams:

Amerikoje 1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose 1.25
Amerikoje 90c.
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY

Published by

J. G. GEGUŽIS & CO.

Every Thursday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 400,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.

Advertising rates on application.

All communications should be addressed to:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 46

Telephone:
So. Boston, 925-W.

SO. BOSTON, MASS., 11 Lapkričio (November), 1914 m.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:

So. Boston 925-W.

Metas X.

Rusai įsiveržė 15 mylių į Prusus; Japonai paėmė Kiau-čau. Didelis mušis ties Vištyčių ežeru; paėmė 4,000 rusų ir 10 mašininių kanuolių.

Rusai vėl šluoja vokiečius; 3 milijonai austrų ir vokiečių neatsilaiko prieš rusus. Tsing-Tao tvirtovė puolė ir japonai užėmė visą Kiau-čau. Anglai sunaikino vokiečių skraidulį "Emden." Talkinikų laivynas bombarduoja Turkiją.

Abelnas karės stovis.

KARĖS SAVAITĖ SU-TRAUKOJ.

Pereita savaitė — tai iš-tisa nepasisekimų eilė vo-kiečiams ir austrams. Nors pastarųjų pusę stojo Tur-kija, bet tas nė kiek nepage-rino vokiečių ir austrų pa-dėjimo. Rusai sumušė vo-kiečius su austrais Lenkijoj ir Galicijoj. Japonai paė-mė vokiečių provinciją Kiau-čau. Francuzų ir Belgijoj vokiečiai, vietoj atakuoti, pradėjo jau gin-tis.

Pereitos savaitės nuoti-kiai iš eilės seka taip:

Lapkričio 2.— Anglija pa-skelbė karės stovį Egipte. Anglijos laivas "Minerva" subombardavo Raudonos ju-ros portą Akaba, iš kur Tur-kija rengėsi siųsti savo kariumenę Egiptan. Pas-kui išlipę tą miestą Angli-jos jūrininkai visiškai užė-mė. Belgijoj vokiečiai ap-leido Yser upės krantą. Lenkijoj rusai rėšia varė vokiečius link rubežiaus.

Lapkričio 3. Vokiečiai bė-ga nuo Yserio, palikdami tenai 30,000 savo kareivių. Lenkijoj ir Galicijoj rusai eina vis pirmyn, varydami pirm savęs vokiečius ir aus-trus. Vokiečių laivynas už-puola ant Anglijos pakraš-čio, paskandindamas vieną nardomąjį laivą ir du velka-muoju laivelius. Kita vokie-čių eskadra užklupo tris Anglijos laivus pietų Ame-rikos pakraštį ir vieną jų nuskandino.

Lapkričio 4.— Japonų ar-tilerija uždega Tsing-Tau barakus. Talkininkai pro-gresuoja Belgijoj į šiaurę nuo Yser upės. Rusai slen-ka Vokietijos linkui ir uži-ma Sandomiežą. Rusų ar-mija įsiveržia Turkijos Ar-menijon ir užima tenai mie-stus. Vokiečių skraidulius "Yorck" žūva ant minos su 266 žmonėmis Vokietijos pa-kraštį.

Lapkričio 5.— Anglija ir Francuzija oficialiai apskel-bia Turkijai karę. Turkija siūnčia 90,000 kareivių link Kaukazo. Lenkijoj vokie-čiai traukiasi prieš rusus vi-čiausiai prie rubežiaus. Ga-licijoj rusai užima Jarosla-vą. Susiremimo ties Nieupor-tu, Belgijoj, talkininkai sumušo vokiečius. Anglija formaliskai prisijungia Cip-ro salą Viduržemės juroj. Pietų Afrikų revoliucija prieš Angliją nuslopinta. Ja-ponai smarkiai atakuoja Tsing-Tau.

Lapkričio 6.— Berlynas praneša, kad Egiptan įsi-

veržia 25,000 turkų. Vokie-čių užpuolimai Belgijoj pa-lei upę Yser eina silpnyn.

Lapkričio 7.— Tsing-Tau tvirtovė puolė ir japonai uži-ma visą vokiečių provinciją Kiau-čau. Turkija kon-fiskuoja visus anglų, fran-cuzų, rusų ir belgų garlai-vius, kurie buvo Turkijos uostuose.

Lapkričio 8.— Kaizeris šaukia tarybą apsvartymui to pavojaus, kokis pradeda grasinti iš Rusijos pusės. Berlynas praneša, kad prieš rusus statoma 3,000,000 vo-kiečių ir austrų. Rusų ka-valerija įsiveržia Silezijon. Anglijos laivynas sudaužo du Turkijos fortus Dardane-liuose. Turkai nuskandina graikų garlaivį po Anglijos vėliava.

KAIP JAPONAI PAĖMĖ TSING-TAO.

Pereitoj subatoj, po dviejų mėnesių apgulimo, japonai paėmė vokiečių tvirtovę Tsing-Tao. Su paėmimu tos tvirtovės japonai paima vi-są vokiečių Kiau-čau pro-vinciją ir karę Tolimuose Rytuose pasibaigia. Dabar japonai savo spēkas galės naudoti prieš vokiečius ki-tur.

Apie paėmimą Tsing-Tao japonų karės valdyba pra-neša sekančiai:

"Po čielai eilei smarkių a-takų, 7 lapkričio rytą vokie-čių tvirtovę Tsingtao pasi-davė. Apie 7 valandą iš tvirtovės pasirodė balta vė-liava ir mes liovėmes šaudę. Mes nusiuntėm vieną oficerių su balta vėliava tvirtovėn ir vokiečiai jam pranešė, kad pasiduoda. Mu-sų kariumenė tuomet užėmė miestą ir tvirtovę, paimda-ma visus vokiečius nelais-vėn."

"Apžiūrėjus miestą pasi-rodė, kad jis baisiai daug y-ra nukentėjęs nuo mūsų ug-nies. Bombos iš mūsų lai-vyno, artilerijos ir orlaivių didelę dalį miesto visiškai sugriovė. Fortai Bismarck, Mottke ir Iltis taip-pat buvo sudaužyti. Anglų karei-viams dalyvavusiems paė-mime šitos tvirtovės, prigu-li daug garbės."

"Paskutinis smugis buvo pėtnyčioj, kada mūsų infan-terija pradėjo šturmuoti vi-durinį fortą pirmutinę ap-siginimui eilę ir po pašėlu-sio mušio užėmė jį. Vokie-čiai gynėsi labai narsiai, bet japoniečių buvo didesnis skaitlius ir jiems buvo įsa-kyta paimti fortą, nepaisant jokių nuostolių. Daug mu-siškųjų čionai krito, bet galų-gale vokiečiai buvo apgalė-ti; mes paėmėm fortą ir 200 belaisvių."

"Paėmus šitą fortą, jo ka-

Photos copyright 1914, by American Press Association.

Viršuje francuzų artilerija šaudė į vokiečius netoli Arras, Francuzijoj. Apačioje belgų šauliai užsislėpę laukia ateinant vokiečių.

nuolės tuojaus buvo atkreip-tos į fortus. Pribuvo ir daugiau artilerijos. Mušis ėjo visą naktį. Vadovavo generolas Yamada. Ir su-batos rytą vokiečiai pasida-vė."

Apie puolimą Tsing-Tao tuojaus pranešta Londonui. Bombardavimas šitos tvir-tovės tęsėsi 65 dienas. Kai-zeris buvo išspradžios įsakęs savo general-gubernatoriui: "Mirkit, bet nepasiduokit," tečiaus paskui apgalvojo, kad tokia taktika būtų ne-įsmirtinga ir pranešė, kad jei negalima bus atsilai-kyt, tai pasiduot.

Vokietija buvo paėmus iš Kynų Kiau-čau provinciją nuomon ant 99 metų ir nuo 1897 metų įdėjo daug jau pi-nigų išvystymui gamtos šal-tinių, įvedimui geležinkelio, statymui namų ir išplėtoji-mui išdirbystės. Japonija persigando, kad jos pošonė-je pradėjo augti vokiečių in-taka ir pasiryžo prie pirmos progos padaryti jai galą. Proga pasitaikė ir Japonija užpuolė ant vokiečių.

Kiau-čau provincija guli ant Šan-Tau pussalio ir yra žinoma kaip raktas į šiau-rės Kynus. Ji užima 117 keturkampį mylių plotą

žemės ir turi 60,000 gyven-tojų.

BERLYNAS LABAI NU-SIMINĖS.

Londonė gauta žinių, kad Berlynas labai nusiminęs. Mat visuomenės viltis buvo vedama prie to, kad žmonės laukė didelių laimė-jimų Rusijoj. Tuo tarpu gi jie išgirdo, kad jų kariume-nė Rusijoj tapo sumušta ir dabar caro kazokai įsiveržė vokiečių žemėn užima jau Sileziją. Silezijos gyventojai bėga į visas puses di-džiausioj baimėj.

RUSAI BOMBARDUOJA TURKIJĄ.

Rusų laivynas pradėjo bombarduoti nuo Juodųjų jurių Turkijos pakraščius. Turkijos miestai Kolu ir Su-gliu jau dega.

VOKIETIJA TURI JAU 304,000 BELAISVIŲ.

Londonas.— Ką tik gau-tas iš Berlyno oficialis pra-nešimas sako, kad Vokieti-ja dabar turi jau 304,000 ka-rės belaisvių, kurie dalijami sekančiai: rusų 140,000; francuzų 125,000; belgų 30,000; anglų 9,000.

"EMDEN" JAU SUNAI-KINTAS.

Galų-gale pagarsėjęs vo-kiečių skraidulius "Emden" tapo sunaikintas. Lapkri-čio 10 d. Australijos anglų skraidulius "Sydney" pame-tė "Emdeną" netoli Javos, Indijos okeane, ir pradėjo jį persekioti. Vokiečių skrai-dulius bėgdamas nuo stip-resnio priešo išbėgo į salos pakraštį ir tapo iš "Sydney" kanuolių sudaužytas.

"Emden" senai jau buvo anglų įjėskomas, nes jis nu-skandino jau 22 laivus, o tarp jų daugiausia Angli-jos. Tų laivų vertė iš viso siekia \$4,000,000. Ir dabar, prieš pat savo galą, "Em-den" padarė anglams daug blėdies, perkirsdamas jurių telegrafo vietas, jungian-čias Cocos salas su pasauliu.

TURKIJOS REVOLIUCIJA.

Sultonas suimtas.

Bukareste gauta žinių, kad Turkijoj kilo revoliuci-ja dėl užpuolimo ant Rusi-jos. Sultonas buvęs karei labai priešingas ir atsisakęs natvurtinti bombardavimą Rusijos miestų. Karės mi-nisteris Enver Paša arešta-vo sultoną ir paėmė valdžią

į savo rankas. Šita žinia oficialiai da nepatvirtinta.

VOKIETIJA TURĖS PASIDUOTI.

Dalyko žinovai tvirtina, kad Vokietija šitoj karėj ne-išlaikys. Ji turi gerą armi-ją, geras žudymo mašinas, kokių neturi nė Anglija, nė Francuzija, nekalbant jau apie sudribusią Maskoliją, bet nežiurint ant to visko Vokietija turės pasiduot.

Jei turės pasiduoti dėlto, kad išsibaigus jos medžiagi-skoms ir morališkoms spē-koms ji neturės iš ko atnau-jint.

Ji dar turi pinigų, bet jos iždas tuštėja, o paskolint ji neturės iškur, nes ji su vi-sais kariauja. Jai reikia a-zotrugščių druskų sprogs-tančiųs medžiagoms da-ryt, jai reikia daugybės a-liejaus motorams, jai reikia 65 milijonams gyventojų duonos. O ateis toji diena, kad visų šitų daigtų Vokie-tija pristigs.

Beto, Vokietija sunaikina baisiai daug gyvasties, kurios vietos jau nebeužpil-dysi. Morališkai ji taipgi save naikina. Tas bismar-kizmo idealas, kad "galybėj teisybė", privedė Vokietiją prie tokio žvėriškumo, kad jos pasielgimais su silpnais belgais pasipiktino visas pa-saulis.

Iš kitos gi pusės. Francu-zijos idealas yra tiesios ir lygybės idealas. Ir šitas i-dealas užmuš bismarkizmo ideala.

Taip rašo Henry Berg-son.

KAIZERIS RADO SU-MUŠTĄ SAVO ARMIJĄ.

Kaizeris pribuvo ant ka-rės lauko Belgijoj pasvei-dinti savo kareivius ir pa-kelti jų dvasią, tikėdamas, kad atras juos pergalėto-jais, bet atrado baisiai su-muštus.

Jis buvo liepęs eiti ir pa-imti francuzų portą Calais, nepaisant kiek tas paėmi-mas kainuos. Pildydami kaizerio įsakymą vokiečiai užmokėjo baisiai brangiai ir Calais'o nepaėmė.

Žinia apie vokiečių sumu-šimą uželektrizavo visą Pa-ryžių.

RUSAI PASKANDINO 10 LAIVŲ.

Rusų laivyno ministerija praneša, kad pereitoj savi-tėj rusų laivynas nuskandi-no ant Juodųjų jurių 10 vo-kiškų ir turkiškų laivų, ve-žusių turkų laivynui anglį. Tuo pačiu laiku telegrama iš Petrogrado sako, kad ru-sų sausžemio kariumenė ant

Kaukazo perėjo per rubežių ir eina vis gilyn Turkijon. Keliuose susirėmimuose ru-sai turkus jau suplikė.

RUSAI VĖL ŠLUOJA.

Galų-gale rusai atsigriebė ir vėl pradėjo vokiečius šluoti. Nežiurint, kad vo-kiečiai su austrais turi su-traukę prieš rusus 3,000,000 kareivių, jie niekur negali prieš rusų antpuolį atsilai-kyti, o vietomis priversti staciai bėgti. Dabar vokie-čiai išvaryti iš visos Lenki-jos, tik pačiam pietų kampe-ly jie dar bando atsilai-kyti. Bet tenai rusai užėmė jau jiems iš užpakalio ir jei kaip, tai gali visus juos su-imti.

Augščiau gi į šiaurę vo-kiečiai jau išspirti ir rusai perėję per rubežių laiko da-bar užėmė poziciją Prusuo-se nuo Stalupėnų iki Lyko ir keliolika mylių dar už Ly-ko. Stalupėnai, Širvinta ir Gumbinė jau rusų rankose. Vokiečiai čia norėjo atsilai-kyti, bet nebuvo laiko. Jie dabar suvaryti tarp mazu-rijos ežerų, į labai pelkėtą vietą.

RUSAMS NEPASISEKĖ PRIE VIŠTYČIŲ EŽERO.

Berlynas giriasi, kad sti-prus rusų skyrius atakavo vokiečius 9 lapkričio prie Vištyčių ežero, bet vokiečiai rusus atmušė, paimdami 4 tukstančius belaisvių ir 10 mašininių kanuolių.

Pasigirdamas apie savo "laimėjimą," Berlynas pir-mą sykį prisipažino, kad ru-sai veikia jau ant kaizerio žemės. Vištyčių ežeras guli Prusuose, apie 15 mylių į pietus nuo Virbaliaus.

Aštuoniolika dienų tam atgal, rusų armija stovėjo prie Vislos, išėsta nuo Var-šavos lig Ivangorodo, ir rin-ko pajėgas sumuštiems vo-kiečiams persekioti. Ir į tą 18 dienų laiką rusai nugru-dė vokiečius daugiau, kaip 150 angliskų mylių nuo Var-šavos.

RASEINIAI IR JURBAR-KAS VOKIEČIŲ RANKOSE.

American Express Co. ga-vo iš Rusijos pranešimą, kad į Raseinius ir Jurbar-ką nesiųsti iš Amerikos pi-nigų, nes tie du miesteliai randasi vokiečių rankose. Raseiniai ir Jurbarkas yra Kauno gubernijoj, netoli Prusų rubežiaus.

Tas pats pranešimas sa-ko, kad Lenkijoj miestai: Bendzin, Stucin, Radom ir Krošnievice taipgi vokiečių rankose.

Peržvalga.

SLAPTINGAS "LIETUVIŲ CENTRAS."

Kaikurie žymesni Amerikos lietuvių veikėjai gavo šiomis dienomis iš Europos laišku, po kuriais pasirašo koks tai "Lietuvių Centras." Tuos laiškus perspauzdino veik visi klerikalų ir tautininkų laikraščiai. Vieni pasitiko juos su dideliu entuzijizmu, kiti su abejojimu.

Kadangi dėl tų laišku, o teisingiauariant — laiško, prasidėjo ginčai, tai paduodam jį čionai išstai, nes kituose laikraščiuose "Kel." skaitytajai galėjo jo nematyti, o daugelis gali jį įdomaut.

Laiškas skamba taip:

"Europos kovai prasidėjus, emėn svarstytis kova išsklaidyti situaciją ir galimas jos pasekmes. Priėjome nuomone, kad dabartinis skaidėjimas žmonijai viena indomaiusia istorijos lapu, kad šios ar tos karės galas turės žymiai pakeisti Europos išvaizdą. Toliau besitardami pažymėjome, kad Lietuva nieku būdu negali pasilikti saula durties atsilikusi, ji turi, ne valandos negaisindami, įsitraukti politikos sūkurin, kad kiti tautų aktyvaizdoje aiškiai pabrėžtų savo egzistenciją, savo savitumą, ir savo tautinį idealą. Tylėjimas arba kad ir pasyvumas reikštų liucos Lietuvos idėjos palaidojimą. Susimąstę dėl gyvenamosios valandos politikos krypsnio apibūdimo jį, kaip po tinkamiausiu Lietuvos idėjai kelti. Ypač trijų šalių santarvės laimėjimas patiekė platų tautų mąstymų tautelių liucos apsisprendimui, blogiausiai atvejyje — evoliuciniams klestėjimui.

"Visa tai besvarstant susirinkimų eilėje, priėjo sutraukti krūvon veikiančių šarvų žmonės (be socialdemokratų) ir sudaryti tam tikrą Centrą, kuriam ir pavesta:

"1. — Sekti dabartinę politikos momentą.

"2. — veikti, derindantis su gyvenamajai politikos valanda.

"3. — vykdomas savo uždavinį. Centras, be visos eilės kitų dalykų, pažymėjo:

"1. — kad anglų, francūzų ir rusų visuomenių nuomone, kol kas tik spaudoje, bet jau reikiama, ir aiškiai tariama mintis, jog busimose jė tautos konferencijoje Europos žemlapis tur būti išeikštas, vado-vaujantis grynai tautiniu mastu, kur etnografinė siena, norai ir siekimai atskiru tautų-tautelių turės sprendžiamąją galę;

"2. — kad tauta atmaina rusų visuomenėje psichologė, dargi reikiama-biurokratiškosios slaugos nuomone, kad aiškūs pažymėjimai rusų tautos nepasirinkus palankumas Rusijoje gyvenančių visuomenės, galop bendras rusų visuomenės upo pakilimas karo rezultate suteikia kad ir mažą, bet vis dėlto viltį, jog kareli pasibaigus, reakcija bus priversta stengties ir stengsis nusikratyti savo apjakiom ir politikuoti, kad ir savųjų tikslų siekdama;

"3. — kad rezultate žinomojo atsiliepimo Vyriausiojo Karo Vado į lenkų tautą paaiškėjo iš lenkų pusės tendencija išskirti savo hegemoniją ir i lietuvių tautą, žinoma, prisidengiant istorine unija, tradiciniu 'broliskumu' ir meilėm paminiojant svetimaizčių akys lietuvių ir lenkų i vieną etnografinę masę;

"4. — kad astrus, dėl visos virtinės istorinių, ekonominių ir kultūrinių veiksmų, lenkinimo pavojus liepia lietuviams visomis pajėgomis gintis nuo lenkų hegemonijos;

"5. — kad aiškiai pasakyta, net pažiūrus rusų srovės, nenoras manyti, kad iš kovos sukurio gali išsintirti perplati Lenkija, liepia rusams itin klastyties lietuvių balsu, nes jis teikia progos išstumti vieton istorinės Lenkijos etnografinę Lenkiją ir be to moraliniai išteisina tokią poziciją;

"6. — kad nuosaliai Jungtinių Amerikos Valstijų pozicija ir jų pinigine galė suteiks Valstijų bal-sui ypatingą svarumą Europos politikos sprendimams per seimą, konferencijas, tautų Amerikos lietuvių veikimas gali vaidinti labai svarbią rolę, nes nuo Jungtinių Amerikos Valstijų (lygiai kaip ir nuo anglų bei francūzų) delegatų-pasitų, džiūjo galima daug ko tikėtis ir daug kas pareis.

"Centro nuomone, šitokia situacija suteikia mums gėrą progą ir tiesiog spiritą spirti veikti. Veikimo branduolys aiškūs: uoliai, plačiai ir nuosekliai kelti lietuvių tautos opinitą, kad narvusis tinkama masė pagrinda, kuriuo remdames galėtume kritiškioje valandėje savo balsą pakelti ir savųjų tikslų pasiekti.

"Tam tikslui Centras, salip kitu nusprendimu, nutarė:

"1. — išstumi Lietuvos "dely-bės" idėją, butent: susilungima Mažosios Lietuvos su Didžiąja ir, žinoma, išskyrima Suvalkų gubernijos iš Lenkų Karalystės;

"2. — pasiūlyti vieną Lietuvos einačių laikraščią, kuriame ir aiškinti Lietuvos istoriją, etnografinę sieną plačiausiam apnyje (turint omenyje ir istorinius bei ekonominius veiksmus) ir besikeičianti politikos momenta;

"3. — sunaudoti spaudimą ir šiaip jau kaupiamą medžiagą plačiai memorialui apie Lietuvą istorijos, etnografinės, ekonomijos ir politikos žvilgsniu, o lygiai apie Lietuvos visuos sekimas, vnač pabrėžiant Lietuvos delybės idėją;

"4. — memorialui renkamą m. džiūgą skelbti atskiras straipsniais ir vitataučin spaudoje;

"5. — suviziūti su mūsų didžiąja Amer. kolonija ir čia jau iš daly žymėjimais, o lygiai dar ir kitiems svarbiems klausimams atsvarstyti susižadoti keliems lietuviams iš Amerikos ir Didžiosios Lietuvos Londone.

"6. — neatidėliojant rinkti Centro reikalams aukas, kurių laikymas ir vartojimas bus apspręstas per minėtąjį pasikalbėjimą Londonė.

Po tokiu laišku pasirašo: "Lietuvių Centras". Kas tą "centrą" sudaro, kokie tenai inaina žmonės, ir ar jį kas rinko, ar jis pats pasivadino "Lietuvių Centru" — mes nežinom. Vienas dalykas tik aišku, tai tas, kad jį tą "centrą" inaina užsiplėnės nuo caro medalių Yčas.

Šitas slaptingas "lietuvių centras" šaukia lietuvių suvažiavimą Londonan ir, kas keisčiausia, pats skyrta tan suvažiavimam delegatus — kun. Žilinską, d-rą Šliupą, Balutį-Balevičių ir Gabrį.

"Naujienos" apie to "centro" laišką mano visai prastai. Jos sako:

"Tula mūsų laikraštijos dalis šokinėja, kaip katė su pusle, su kokio-ten mistisko "lietuvių centro" laišku. Šaukia ir i būbus musą, kad tai esąs toks svarbus, toks be galo svarbus mūsų visuomenėi dalykas!

"Mes klausiname: kas gi jame svarbus?"

"Kas yra tas "lietuvių centras" nieko tikro nežinia. Iki šiol patirta tik tiek, kad išnymausia rolę jame lošia p. M. Yčas. Jo abejotinos vertės politilinius ypatu jau meta gana prastą šesėl ant to "centro".

"Centras" pats apie save sako, kad jį jėina "žmonės veikiančių srovė". Bet kokių srovė? To jį si nepaaiškina. Tikrai viena įsiai praneša, kad socialdemokratų "centro" nėra. Tai yra antras blogas ženklas.

"Mes, tiesa, dar nežinome, ar socialdemokratų patis atsisakė tame "centru" dalyvauti, ar gal jį si yra išeikštas visai be žinio. A. jė socialdemokratų nedalyvavimo priežastis laisė ne žodžio; pasakyta tikrai, kad "centru" jė nėra. Kodėl jė priežastis nepaaiškintos?"

"Centru", jeigu jisai nori įgyti puopladžiausią užsitikėjimą amerikiečia visuomenėje, buvo svarbu nepalikti tokių neaiškumų savo pranešime. Jisai galėjo tai gerai sustrasti. Ir jeigu jisai neaiškūs paliko, tai matyt, kad jam buvo nepatogu aiškintis. O nepatogumas galėjo būti tikrai tam, kad kime, kada "centras" veikė visai nemėginęs tarties su socialdemokratais.

"Jeigu "centras" būtų kreipėsis prie socialdemokratų, bet jų pritarimo nebūtų gavęs, tai jam būtų buvę labai lengva pažymėti savo laisė: "Socialdemokratų atsisakė dalyvauti" arba panašiai. Tuomet jisai būtų nuvertęs kaltę nuo savės ant socialdemokratų ir būtų pasirodęs tiesus publikos akys. Ir mes neabejojame, kad tokie veiksmo rusis politikieriai nebūtų praleidę progos taip pasielgti... jeigu tik tai būtų galėję.

"Tegul visokie reneratai ir neismanėliai sneka, ką nori, o faktas palieka faktą: kad socialdemokratų partija Lietuvoje yra i žymiausia spēka laisvės judėjime. Tą parodė revoliucijos metai Lietuvoje; ir išrinkimas visų lietuvių socialdemokratų iš Kauno gubernijos.

"Socialdemokratų partija atstovauja Lietuvos darbininkus ir mažzaunius, t. y. didesnę pusę Lietuvos gyventojų. Ir jeigu tas "centras" su ja nesitarė (ar "pagalios, nesutarė"), tai reikiia, kad didžiūma žmonių Lietuvoje neina su juo arba net stačiai ignoruoja.

"Centro" politika yra akių mulinimas žmonėms. Ji naudinga yra ne Lietuvai, bet patiems jo politikieriams, nes jiems duoda progą pasirodyti dideliais "veikėjais" ir kelti tikram laisvės judėjimui.

"Mes tikimės teigiamas, kad amerikiečių jėsi pesukliaus. Kreipdamiesi savo laišku prie tokių ponų, kaip Balutis ir Gabrys, "centras" parodė, kuo esąs. Iš šios šalies darbininkų jė savo tikslams pinigų negaus."

Nepritaria tam "centru" ir d-ras Šliupas. Štai paskutiniam "Laisvosios Minties" numery skaitom:

"Dabar įvyko visa-europinė karė. Kaip pas Lenkus nėra vienybės, taip nėra jos pas Lietuvius. Prusidėjė Lietuvos eina už kaizerio su didžiūsiu pasivertimu o. Lietuvių Didžiosios Lietuvos neturi išdirbtos tautiškos programos, ir štai šaukia mus konferencijon i Londoną, kuri nėra reikalinga toje valandėje."

"Jaunoji Leituva," kurią dabar redaguoja Lietuvos tautininkų (demokratų) partijos narys, p. A. Rimka, visai atsisako išreikšti savo nuomone apie šitą "centrą," kol nepaaiškės, kas per žmonės jį sudaro ir "kas dėl kokių priežasčių jam nedalyvauja."

Taigi, kolkas, "lietuvių centras" veik visiems yra paslaptis. Tečiau nėra abejonės, kad tai bus Gabrio rūšies politikierių darbas, kurie nieko nesiklausę drįsta kalbėti visuomenės vardu.

AMERIKIEČIAI GAUSIAI SELPIA BELGIJĄ.

Amerikoj yra susitvėręs Belgijos Šelpimo Fondas, kuris surinko jau artį \$800,000. Paskelbta to fon-

do atskaita parodo, kad 5 lapkričio buvo jau \$296,395. Turtingi amerikiečiai aukauja tam fondui po \$100 ir net po \$1,000.

Lietuvių Suvažiavimas New Yorke įsteigė panašų fondą ir Lietuvai šelpiti, bet kažin kodėl ligšiol to fondo komitetas dar nieko neveikia.

LIETUVIŲ ISGAMOS.

"Tėvynės" korespondentas praneša, kad Pittstono lietuviai subruzo rinkti Lietuvai aukų. Tam tikslui buvo parengtos ir prakalbos. Kalbėjo drg. L. Pruseika, kuris įspūdingais vaizdais nupiešė baisų Lietuvos padėjimą. Dabar aukų rinkėjai renka pinigų. P-nė Kasiubutė surinko jau \$30, drgg. Karsokas su Slavinsku kasyklose prie darbo surinko \$15. Ir kas, rodos, gali tokiam reikalui nepriartiti? Juk alkani Lietuvos vaikai verkia duonos! O bet atsiranda tokių išgamų, kurie stengiasi tam mielaširdingam darbui užkenti.

Štai:

"25 d. spalio kun. J. Kasakaitis iš sakyklos sumaisė aukų rinkimą su dumblais. Aukų rinkėjus liepė pasitikti su šluota... Sako, kurie ateis rinkti pas jumis aukų, yra vien "slavlos" ir jė už jusų pinigų nupirks ginklų, peilių, revoliucijos ir kitokių žudymai įrankių."

Lietuviai, įsitėmykit kun. Kasakaičio pliauskim! Tai ne jo vieno, bet jų visų priimta taktika linkui šelpimo sunaikintos Lietuvos. Įsitėmykit, koki niekingą darbą tie žmonės varo prieš teiriojamą jų tėvynę. Kito-kio vardo tiems niekadėjams nėra, kaip — išgamos!

GEDJAS SAVO VARDU.

Klerikalai gėdijas savo vardo. "Klerikalų organas "Draugas" jau nesėkų pyko, kam jį vadina klerikalu, ir 45-tam numery vėl skundžiasi:

"Musu socialistai ir nutolusieji nuo Bažnyčios "tautininkai" dalija musu visuomenę i tris sroves: socialistus, tautininkus ir klerikalus. Katalikus jė išbėrė iš gyvyų s'adėjus, visus juos perdirbdami i klerikalus."

Patįs prisipažįsta, jog but klerikalų yra gėda. "Draugas" norėtų pasakyti, kad katalikai ne klerikalai. Bet ar kataliko vardas geresnis, negu klerikalo? Pavadink gerą kataliką kataliku, tai padarysi jam didžiausį įžeidimą.

REIKĖTŲ PRIRODYT.

"Naujienos" sako:

"Tautininkai, o paskui juos ir klerikalai, prisipykę tvirtina, kad Seimas New Yorke buvus partysivikais-socialistais. Reikėtų tie tvirtinimai galų-galė darodyt."

"Tegul pasako tie ponai, kurie seimo nutarimas yra partysivikų. Tegul parodo bent vieną!"

Taip, dabar telpa laikraščiuose suvažiavimo protokolas, tegul bent vieną toki nutarimą mums parodo.

RINKIMŲ PASEKMĖS.

Pereitos savaitės rinkimais, kiek iki šiol teko sužinoti, i Socialistų partijos išrinkta 20 atstovų i legislaturas, 3 senatoriai i valstijų senatus ir vienas kongresmanas (Meyer London iš New Yorke) i Suvienytų Valstijų kongresną. Tuli laikraščiai rašo, kad Wisconsin socialistas Gaylor taipgi išrinktas kongresnan, bet oficialiųjų žinių apie tai nėra.

Beto, dviejose valstijose, Nevadoj ir Montanoje, nubaustuota duoti moterims lygias su vyrais teises, ir keturiose valstijose, Arizonoj, Washington, Oregone ir Coloradoj, panaikinti svaininancius gerimus.

Dabar moteris turės lygias teises vienuolikoj valstijų ir Alaskos teritorijoj. Štai tos valstijos ir kada katroj duota lygios moterims teisės:

Wyoming 1890
Colorado 1893
Utah 1896
Idaho 1896

Washington 1910
California 1912
Arizona 1912
Kansas 1912
Oregon 1912
Nevada 1914
Montana 1914.

Yra da 20 valst., kur moteris tik vietomis turi balsavimo teises. Prie tokių valstijų priguli Illinois, Massachusetts, Connecticut, New Jersey, New York, Michigan, ir kitos.

Sausų gi valstijų, kur svaininancius gerimų nevalia nė daryt, nė pardavinėt, dabar bus išvis keturiolika, butent: Arizona, Colorado, Georgija, Kansas, Maine, Mississippi, North Carolina, Oregon, Tennessee, Washington, West Virginia, North Dakota, Oklahoma ir Virginia.

Beto yra daug tokių valstijų, kur tik vietomis svaininancius yra uždrausti.

Istatymai prieš Raudoną Vėliavą.

Tulas laikas atgal, Massachusetts valstijos įstatymavystė (legislatura) sufabrikavo įstatymą, kuriuo draudžiama nešti parodose raudoną vėliavą. Šis įstatymas lig šiol buvo sulaukęs vyriausiam valstijos teisme, kuris turėjo nuspręsti, ar nepriešingas toks įstatymas šalies konstitucijai, kuri visiems užtikrina laisvę.

Po ilgų svarstymų tasai teismas nusprendė, kad įstatymas prieš raudoną vėliavą konstitucijai nepriešingas. Raudona vėliava esanti pavojinga emblema, nes Websterio žodyne apie ją pasakyta, kad "istoriškai, raudona vėliava yra buvus revoliucijos ir teroro emblema."

Ir įstatymai prieš raudoną vėliavą inėjo galėn. Finų socialistai Fitchburge nešė raudoną vėliavą su savo partijos vardu ir buvo areštuoti ir teismo nubauti.

Bet išleisdami įstatymą prieš socialistų vėliavą, kapitalistai pražiopsojo, kad Harvardo universiteto vėliava taip-pat raudona. O Harvardo universitetas yra kapitalistiška mokykla, tik milijonieriam ji prieinama. Dabar Harvardo "tymas" važiavo su didžiausia paroda "foot-ball" žaisti, o čia įstatymas draudžia universiteto vėliavą nešti. Ir dabar tik išsiaiškino, kad šitas kvailas įstatymas buvo taikomas ne prieš raudoną vėliavos spalvą, bet prieš socialistų partiją. Nes dabar baigė Harvardą profesoriai ir juristai suskato aiškint, kad šis įstatymas nekuomet, o nekuomet nebuvo taikomas prieš Harvardo raudoną vėliavą. O, ne! Jis buvo taikomas tikrai prieš kursantų gaivalą, prieš toki gaivalą, kuris priešingas dabartinei valdžiai, t. y. tokiai valdžiai, kokia yra suorganizuota kapitalistų partijų.

Šitas įstatymas, kaip "New England Socialist" pasakė, yra vienas iš kvailiausių Massachusetts legislaturas darbų. Išėina, kaip kad raudona spalva galėtų sukelt revoliuciją prieš kapitalistų viešpatavimą, todėl bijodamiesi revoliucijos, jie įstatymais draudžia tą spalvą rodyt darbininkų parodose.

Išivaizdink sau, darbininke, kad ne mažą mokestis gimdo tavo nepasitenkinimą, ne ilgos valandos, ne brangus pragyvenimas, ne bedarbė, — ne, nė viena iš tų sąlygų neverčia tave streikuoti arba kelti prieš kapitalizmą revoliuciją. Čia kalta tik raudona vėliava, daugiau niekas. Jei raudonos vėliavos ant sviato ne-

butų, tai darbininkai niekad nestreikuotų, niekad daugiau algos nereikalautų, nebūtų bedievių, nebūtų socialistų — žodžiu sakant, jei nebūtų raudonos vėliavos, visi būtų užgandinti, ant žemės būtų tikras rojus.

Taip supranta raudoną vėliavą kapitalistų teismai ir kvailos jų įstatymdavystės.

Jeigu socialistų vėliava būtų balta, tie ponai tuomet prakaituotų aiškindami, kaip pavojinga yra balta spalva. Tuomet jie leistų įstatymus prieš baltą vėliavą. Juk kada Airijoj revoliucijos emblema buvo priimta žalia vėliava, Anglija išleido taip vadinamą "anti-green law," t. y. įstatymą, kuriuo buvo draudžiama nešioti žalią spalvą. Taip, viešpataujancioji klesą žiūrą, ko bijoties. Ir raudona vėliava tiems ponams baisi tik tuomet, kada socialistai ją neša.

Klausyk! ponai, raudonomanikai! Kodėl jūs bijotės pasakyt žmonėms atvirą teisybę, kad jūs bijotės socialistų partijos? Raudona spalva jums yra labai gėra, kada jūsų laivyno vėliava yra raudona. Raudona spalva yra labai šventa, kada kardinolo kepurė yra raudona. Harvardo raudona vėliava taipgi yra paguodotina. Bet kada socialistai pakelia raudoną papartį, tai baisus pavojus, ponams kapitalistams ir kunigams nors po lova lįsk.

Bailiai ir begėdžiai!

Įvairumai.

"Amerikos Lietuvis" 6-tam savo numery praneša: "Turkija kariauja prieš sąjungiečius."

Bloga naujiena mūsų Sąjungai!

Mūsų tautininkai džiaugiasi susitvėrę, sau "bepartysiviką partiją" ir tikisi ji daug nuveiksianti.

Bet klausimas, ką ji veiks? Kunigų partija veda žmones i dangų, socialistų partija veda žmones i laimingesį gyvenimą ant žemės, o kurgi tautininkų partija ketina juos vesti? Tik viena vieta jai telieka — tai... pragaras.

Lietuviai turi gabų ir talentuotą piešėją — tai p. Dulbis. Jo paveiksai prašėtyje rašo Lietuvai aukų. "Tėvynės" No. 45 jis persitato dabartinės Lietuvos nelaimę taip: jauna, kuninga mergina gulė naktiniuose marškiniuose, o už jos stovė vyriškis, panašus i girtuoklį, ir laiko nutraukęs nuo jos užklodą. Merginos veidas paslėptas tarp rankų ir taip išrodė, kad ji verkia nekaltybės vainyko netekus.

Vistiek tragedija!

Kapitalistiški Amerikos laikraščiai nuo karės pradžios ištisus puslapius prarado besidžiaugdamai pelnu, kurį jiems atnešianti Europos karė.

Skaitydamas žmogus su pasigailėjimu taria, jog tik šis kapitalistiška tvarka galėjo išaukėti tokius ciniskus žmones, kurie džiaugiasi, kad iš skerdynių, bado, žmonių skurdo ir asarų — galės pelnyti milijonus.

Neužilgo Amerikos darbininkai susilauks dar ant savo galvos skebų...

— Iš kur?

— Na gi iš Europos, po karės ir revoliucijų atvyks Europos carai, karaliai, kaiseriai, kunigai ir tain panašūs monarchiškos valdžios apgynėjai.

Kodėl vaikų darbas yra pavojingas.

Socialistai daugiausia priešingi vaikų darbui. Jie sako, kad vaikų darbas daro skriaudą ne vien tik jų sveikatai, bet pavojingas yra ir visai draugijai.

Kodėl?

Tuojaus pamatysime.

Vienos universiteto komisija senenai tyrinėjo Vokietijoj ir Austrijoj, kaip atsiliepa darbas ant vaikų sveikatos. Ji atrado, kad ligos tarp vaikų darosi tuojaus tankesnės, kaip tik jie iš mokyklos įstoją fabrikan. Ir kas metai jos eina vis tankyn.

Vaikai serga nevien tik dėl to, kad ligas gimdo netinkamos darbo sąlygos — karštis, dulkės, stoka šviešios ir netikės oras — bet dėl to, kad pats darbas augantiems vaikams yra praigaištingas. Fiziškas darbas išeikvoja daug energijos, kuri reikalinga vaikų augimui, ir nusilpnina jų organizmą.

Tokie vaikai nors ir išaugę, bet stiprūs ir sveiki žmonės iš jų retai teišėina. Todėl vaikų darbas neša didelę skriaudą visai draugijai. Nes negali but sveika draugija, jeigu nesveiki jos nariai.

Tą pripažįsta ir kapitalistų spauda. Bet kaip padaryti, kad vaikai nedirbtų, ponai kapitalistai nesugalvoja. Jie įveda įstatymus, kurie neva draudžia fabrikantams samdyti jaunesnius, kaip 16 metų vaikus.

Bet kas iš tų įstatymų, kad tėvai neuždirba tiek, kad galėtų maitinti savo vaikus iki 16 metų? Vaikas nespejo pabaigti pradinę mokyklą, ir reikia eit jau darbo įieškot. Nors ir neturi da 16-kos metų, tėvai meluoja, kad turi.

Tiktai prie socialistiškios tvarkos, kada darbininkas gaus pilną užmokestį už savo darbą ir galės savo šeimyną užlaikyti be jokio sunkumo, jo vaikams nereiks eit dirbti.

Avinėlis.

Kam jie rašo prieš ruski.

Tokių balsų dabar labai tankiai tenka išgirsti tarp lietuvių, kurie skaito mūsų laikraščiuose karės žinias.

Kiek aš persitikrinau, tai didžiūma mūsų lietuvių karštai užjaucia Rusijai ir nori, kad ji visur sumuštų vokiečius. Jeigu toksai rusofilas perskaito laikraštį žinią, kad vokiečiai sumušė rusus, tai jis pyksta ant laikraščio. Girdi, "kam jie rašo prieš ruski?"

Žmonės, mat, to nesupranta, kad laikraščiai negali rašyt apie rusų pasisekimus tenai, kur jiems ištikrųjų nepasisekė.

Laikraščiai turi rašyt ir rašo taip, kaip praneša telegramos. O iš tų telegramų tankiai negalima visai suprasti, kuri pusė laimėjo. Daleiskime, dabar pietų Lenkijoj ir Galicijoj jau kelimta savaitė siaučia mušis. Bet kuriai pusei tenai geriau sekasi, nesužinosi. Vokiečiai sako: "Musų atakai eina pirmyn!" Austrija praneša: "Mes slenkame po valiai, bet vis pirmyn!" Tuo pačiu laiku Petrogradas telegrafuoja: "Visos vokiečių ir austrų spēkos už Vistlos tapo sumuštos ir skubiai traukiasi atgal."

Kam laikraščiai šitokiam atvejy turi daryt?

Nieko daugiau, kaip tik paduot visų trijų šaltinių ži-

nias. Na ir žmogus perskaitęs, kad vokiečių atakai prieš rusus progresuoja, trenkia laikraštį už pečiaus, "kam jis rašo prieš ruski!"

Man rodos, kad mūsų laikraščiai tyčia "prieš ruski" nieko nerašo. Kada iš pradžios rusams sekėsi, kada jie brovėsi i Prusus kas dieną po 15 mylių vis gilyn, tai mūsų laikraščiai taip ir rašė: Rusams neprastai sekasi — Tilžės paimta, Eydtkunai paimti, Instenburgas paimtas, Karaliaučius apgultas ir t. t.

Bet kada po Tannenbergu (Zalgiriu) vokiečiai rusus sumušė, paimdami jų 90,000 nelaisvėn, kada atmušė juos nuo karaliaučiaus, išvijo iš Tilžės ir išsipyė iš Prusų iki pat Kauno tvirtovės patįs užėmė dalį Lietuvos, tai mūsų laikraščiai negali juk rašyti, kada rašyt "prieš ruski" nes to reikalauja teisybė. Juk jau tas vienas faktas, kad vokiečiai pasiekė Augustinavą, Smalininkus ir kitus Lietuvos gilumoje miestelius, aiškiai sako, kad rusai negalėjo prieš vokiečius atsilaukyti, jeigu taip toli juos išleido. Apie Augustavą, Suvalkų gubernijoj, vokiečiai ir dabar tebestovė. Jeigu mūsų laikraščiai kitaip rašytų, jie būtų melagiai.

Po Varšava rusai vokiečius sumušė, mūsų laikraščiai taip ir pranešė.

Artilleristas.

Lietuvių Draugijų Sąjungos Didžiajam New Yorke Konferencijai.

Rugsėjo 20 d. Brooklyne, N. Y. įvyko Lietuvių Draugijų Sąjungos Didžiajam New Yorke konferencija.

Susirinkimą atidarė sekretorius K. Labanas.

Dalyvavo sulg mandatų 65 delegatai nuo 28 draugijų.

Pirmininkavo didžiūma balsų išrinktas J. Sukys.

Priėmus susirinkimui, perskaitytą K. Labano, pereitos konferencijos protokolą prasi-dėjo svarstymas reikalų.

Svarbių nutarimų, kurie turėtų reikšmę plačioje visuomenėje veik jokių nebuvo. Susirinkimas, atsisakius K. Labonui nuo sekretorystės, išrinko sekretorium Praną Deveikį (347 Kent ave., Brooklyn, N. Y.), sekretoriaus pagalbininku išrinkta J. Valutkevičius, abu laikinai.

Draugijos prigrūlinčios prie L. D. Sąjungos, kurios nesate pridavę savo sekretoriaus vardo ir adreso, teiksitis priduoti Pr. Deveikiui savo sekretorių adresus, viršminėtu adresu.

Kad išvengus nesusipratimų ir konkurencijos, visus draugijos, kurios rengia kokias nors pramogas, pokylius, turi pranešti rengimo dieną L. D. S. N. Y. sekretoriui.

Užregistruotos iki šiol yra šios dienos:

Lapkričio mėnesy, 1914 m. Subatoj, 7 d. šv. Jono draugijos balius. 14 d. Lietuvių Socialistų Sąjungos 20 kuopos, teatrą. 14 d. Scenos Mylėtojų choro, balius. 14 d. šv. Kazimiero dr.-jos, balius. 21 d. Lietuvių Gimnastikų Klubu, balius. 26 d. Lietuvių Apšvietos Draugystės, balius. 28 d. Presorių Unijos 58 skyriaus, balius. Gruodžio mėnesy, 1914 m. 25 d. Susivienijimo Lietuvių Amerikos 83 kuopos, maskaradinis balius. 26 d. Kelionėj Pašėlos Draugystės, teatras ir balius. 31 d. Lietuvių Ukėsų Politikos Klubu, balius. Sausio mėnesy, 1915 m. 2 d. Draugystės Švento Kryžiaus, balius. 9 d. Lietuvių Amerikos Ukėsų Klubu, balius. 30 d. Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo 1 kp. balius. Vasario mėnesy, 1915 m. 13 d. Švento Jurgio Draugystės, balius.

K. Labonas.

KORESPONDENCIJOS

SHENANDOAH, PA.

Prakalbos, vaidinimai ir abelonas veikimas.

Šiame miestely yra gana plati dirva kultūriškam darbui, nes lietuvių priskaitoma virš 10,000.

Per pastarąsias 4 savaites teko užgirst 4 lietuviškas prakalbas: drg. L. Pruseikos, vietinio "D. Vilties" leidėjo V. Šlekio, kun. Delionio ir F. Živatkausko. Apie drg. L. Pruseikos prakalbą jau buvo rašyta "Keleivio" No. 41, jis labai užganėdino publiką, kurios buvo 500.

F. Živatkauskas pakvietė T. M. D. 25 kp. Kalbėjo 25 d. spalio; kalbėtojas gerai išaiškino šiandieninės Europos karės padėją ir jos priežastį, taipgi perbėgo trumpai lietuvių istoriją. Žodžių, viską nuosekliai išaiškino ir publika liko užganėdinta, buvo prisirinkusi pilna svetainė. Aukų surinkta \$13.00 ir kas liks nuo padengimo lėšų — bus aukojama dėl nukentėjusių nuo karės lietuvių.

Trečias gi kalbėtojas, t. y. kun. Delionis kalbėjo 18 d. spalio — niekieno nekviestas; nusisamdė svetainę ir užsukė prakalbą. Bet jam, matyt, nerūpėjo žmonių gerovė nei artimo meilė, nes kalbėdamas žmonėms įkalbinėja, kad aukų neduodu dėl nukentėjusių nuo karės mūsų brolių.

Girdi, "tautietiniai su socialistas nepasidalins jūsų pinigais, ba jie ir Seime pešėsi jau už jūsų pinigus." Kunigėlis "kritikavo" kas tik jam ant liežuviu užėjo: Vokietijos socialistus už nesulaikymą karės, chiecinę seimą su visa gausia kunigų. Brooklyn Seimą, tautietius, socialistus ir t. t. Kunigėlis išvedė, kad visi esą negerai, tačiau neužmiršo save pagirti, sakdamas: "Aš tai bėgatyviškas ir prakalbą bėgatyviškai jums geriausiai pasakiau." Kalbėjo ir apie karę. Sugraudinęs kiek žmones paprašė aukų sau, sakdamas: "Atidarykit širdis savo ir tegul neišsmunka pro jūsų pirštus nei vienas centas — aukaukit kiek tik galit man, už pasakytą jums gerą prakalbą, ba aš daug jumi pamokinau." Pats kun. — kalbėtojas — nulipo nuo pagrindo rinkti aukų; surinkęs susipylė į kišenius ir nepaisiškai kiek susirinko, nei ačiū aukautojams neištarė. Pasakui drg. J. Vilkelis pasiprašė balso ir ėmė kunigo "geros" prakalbos nurodinėt klaidas, ypač apie Brooklyn Seimą ir šelpimą lietuvių nukentėjusių nuo karės.

Nors iš pradžių kunigas leido kalbėt, bet paskui pamatė, kad neatsilaikys kritikai ir gali buti riestai, ėmė šaukti, kad J. V. ilgai kalba, o jis (kun.) netikiąs, kad New Yorko Seimas buvęs geras. Žmonės norėjo ir J. V. užgirst keliatą žodžių, ypač apie Liet. Visuotinąjį Seimą, bet kunigas ištole nedasilėjo su savo reiksmu... Publika išsiskirstė neužganėdinta kunigo pasielgimu.

Jeigu kur atsibalados kalbėt kun. Delionis, žiūrėkit, kad jo tikslas ne žmonių gerovė, bet jų išnaudojimas... Dabar žodelis apie Shenandorį sceną. Pora metų atgal, "Teatrališka kuopa" su L. S. S. 28 kp. bendrai darbuodamos sulaukė didžiausius veikalus. Publika taipgi turėdavo pilną svetainę... Bet dabar virto kitaip. Teatrališka atsiskyrė nuo socialistų, paskui, laikui bėgant, atvažiavęs M. Petrasukas sutvėrė naują tautišką draugiją "Sietvna," kuri irgi rengė vaidinimus ir dainavė. Tokių būdu dabar tu-

rim tris atskiras teatrališkas draugijas, bet artistų kų spėkų nei kiek ne daugiau, kaip kad pirma, kuomet visi buvo vienoje grupoj ir dirbo bendrai.

"Sietynas" dabar gėsta ir jam grėsia mirties pavojus... Nors 16 d. spalio bandė sulošt dvi mažas komedijėles: "Vyro įsėjimas" ir "Be šulo," bet iš šalies žiūrint sunku buvo suprast, ar sietynečiai lošė, ar tik repeticijas darė. Kada lošdami susimaišo ir nežino ką kalbėt, pasidėję 5 minutes išeina už scenos pažiūri į knyguotes, paskui sugrįžta ir vėl atkartoja tą patį. Kiti gi lošdami daugiau žiūri ir tēmyja į suflerį, negu į publiką, o kada prisėina vienam kalbėti, tai "artistas" atsistojęs ant krasto pagrindų priešais publiką, kad drožia, tai drožia "spyčių" rankom mosikuodamas. Jeigu toliau panašūs perstatymai atsikartos, tai Shenandorį publika visai atpratins nuo teatro, kurios ir dabar jau mažai susirenka.

Lapkričio 18 d. L. S. S. 28 kp. statys scenoj puikų veiklą "Rutvilė." Ši istorišką veiklą vaidins virš 30 artistų. Lošėjai deda visas pastangas, kad tik kuo geriau sulošt.

Sufragisčių Brolis.

ROYALTON, ILL.

Gyvųjų kapai.

Spalio 27 d. vietinėse angli kasyklose ištiko nuo dujų (gasu) eksplozija ir 52 žmonės, kurie 7 val. ryte leidosi į kasyklą prie darbo, likosi palaidoti anglių griuvėsiuose.

Ištikus eksplozijai, žmonės buvo jau baigiami leisti mašina į kasyklą. Staiga išsivertė per skylę, kur žmonės leidžia, debesis dūmų ir kamuolių ugnies ir su perkunišku trenksmu krito anglių skeveldros. Likusie ant viršaus žmonės puolė bėgti namo; iš namų gi, išgirdę šeimynos apie bėgimą nelaimę, pradėjo bėgti motinos su kūdikiais ant rankų ir paaugę vaikai linkuliais bėgė regyklas. Moterų ir kūdikių širdį plėšiantis šauksmas pripildė apylinke. Klyksmas, rankų laužimas, vaičiojimas neap-sakomas! Dulkų su dūmais debesis slankiojo ore; moteris metėsi prie duobės, sunku buvo jas atitraukti. Ši baisi scena tęsėsi nuo 7 ryto iki 6 val. vakare.

Kada vaikai ir moteris, vargais negalais, po didelio nuovargio tapo nuo skylės atitrauktos, prasidėjo lavonų kėlimas į viršų.

Ant rytojaus aplankiau tuos gyvųjų kapus, minia žmonių laikė apsupus kasyklą, kur buvo užgriuvę, gentis, tėvai, broliai ir pėnėtojai.

Apsilankiau į namą, kur plovė lavonus nuo kraujo ir suodžių. Lavonai desimtimis suguldyti į eiles. Man bestovint įėjo jaunikaitis ir pasilenkęs ėmė žiūrėti lavonus. Staiga suriko: "Mabrolelis!" ir puolė ant aslo alpęs, jis pažino savo brolio lavoną. Jį išnešė laukan ir daugiau neleido nė vieno. Tuomet buvo išimta 52 lavonai, bet, sakoma, užmuštų yra daugiau — kitų da negali surasti. Užmuštų tarpe yra 7 lietuviai ir da sako, kelių lietuvių taipgi nesuradę. Pravardžių da nespėjau sužinoti. Pranešiu vėliau.

Liaudies Mylėtojas.

BRADDOCK, PA.

Nedarkyk savo kalbos! Dauguma lietuvių kalbėdami lietuviškai maišo įvairius angliškų žodžius padarydami iš savo skambios, gražios kalbos žargoną. Bet

kartais tokie nesupratę liai turi už savo negražiųjų išpročius užsimokėti. Čia buvo toks atsitikimas. Įsigėrė keliatas lietuvių ėmė dirbtuvę peštis, St—as ir L. Dik—nas tapo suareštuo ti ir atsidūrė teisme. D—na teisėjas atrado kaltu ir nuteisė užsimokėti \$9.00. Tada D—nas sušuko iš džiaugsmo: "Užsimokēt užsimokēsiu, bet rupe... aš tave kitą syk bafiksysisu." Pastarąjį žodį teisėjas suprato ir D—nui padidino bausmę nuo \$9.00 iki \$16.00.

J. Urbonas.

SCRANTON, PA.

Keturi nelaimingi atsitikimai.

Šiomis dienomis su šiuo pasauliu persiskyrė 4 lietuviai. Angli kasyklose nuolius akmeniui, užmušta Feleksas Vencevičius; kasyklose sužeistas Mikas Jonuškevičius, kuris po 3 savaitų sunkios ligos mirė; netikėta mirtis ištiko Kašinskų šeimynoj, nes Joną Kašinską rasta ant gelžkelio negyva ir spalio 25 d. staiga sėdėdamas kedėje ir skaitydamas laikraštį, mirė Piusas Pasiackas, 64 metų. Vėlionio gyvenimas taip bu margas, kad neįstengiu nė aprašyti. Vėliau apie jį pranešiu daugiau.

Juozas Petrikys.

RAYMOND, WASH.

Pasarga bedarbiams.

Gauju daugybę laiškų nuo bedarbių klausiančių darbo, visiems neįstengiu atsakyti laiškais. Atsakyti trumpai per laikraštį. Raymond, Wash. ir South Bend, Wash. nėra Marso ar kitos kokios planėtos miestai, bet tos pačios vargais plustančios žemės. Čia taip pat darbininkas skriaudžiamas ir išnaudojamas, nes kapitalistiška tvarka visur vienoda, slėgianti, darbas darbininko niekur nelaukia. Žiemą visi užvininkai sugrįžta ir ukininkai paleidžia savo darbininkus; visi susirenka miestan ir didina bedarbių skaičių.

Čia yra keliatas piovėklų, kitokių išdirbsčių nėra. Darbas sunkus, pragyvenimas brangus. "Boarding Houses" ima po \$6.50 savaitę pas lietuviškas šeimininkes po \$20 ir \$21 mėnesinį. Mažiausia mokes tis darbininkui 20c. valandai. Dirbama šino laiku 8 val. ir ne visas dienas savaitę. Vedusiems žmonėms stačiai skurdas.

Klimatas vasara nekarštas, žiema spiegu taingi didelių neesti: lietaus tik per daug ir žiemos laike per 6 mėnesius saulės nesimato. Lietus audros ir perkunijos nuolatinės. Nuo tokio drėgno oro žmonės serga reumatizmu.

Kraštas labai liudnas. Nėra nė sodų, nė parkų, vien tik girios, raistai, pelkės. Pasilinksminimo vieta — smuklė. Šiemet tikimasi smukles panaikinti, eina smarki kova dėl šio svajalų.

K. Česunas.

BROOKLYN, N. Y.

J. Šukys bombardavo demokratų portą.

Spalio 30 d. Tautiškam name Amer. Liet. Mokslo ir Politikos klubas buvo surengęs prakalbą.

Kalbėjo p. Labono park-viesta visa gausia demokratų, daugiau kaip 7 ir visi viena ir ta pačia karunką giedodjo apie milžiniškus nuveiktus demokratų darbus ir žadėjo maišą gervybų jei juos išrinktu valdininkais.

J. Šukys, kurį gerai žinojome, kokis meilūs yra ant demokratų, kad šaudė, tai šau-

dė, uždraustom kulipkom, i demokratų prakalbą ir jį "geradėjistes", net jų visas portas subirėjo į dulkės. Paliko tik demokratų generolas Labonas, bet ir jį paėmė nelaisvėn. Drg. J. Šukys šaudė stačiai į demokratų smegenis. Nurodė, kad jokis geriausias demokratas negali būti darbininkų prie-teliu, tik viena socialistų partija stoja už darbininkų reikalus, tik iš jos tarpo išrinkti kandidatai gali musų buvui padėti.

Po šukio prakalbai p. Labonas užtribijo ožragin šaukdamas pagalbon Sirvydą ir Vinikaitį, kad skubėtų gelbėti demokratų tvirtovę, nes — griunanti, bet nežinia kodėl tie ponai nepribuvo. Tuomet p. Labonas šokosi visokiais įžeidinčiais ir nemandgiais žodžiais socialistus plusti. Jam vėl atsakė drg. Šukys ir liepė perskaityt nors vieną kitą socialistišką raštelį, tada tik stoti socialistus kritikuoti, nes p. Labonas labai socialistus negražiai šmeižė neturėdamas faktų.

Minėtas klubas yra bėpartvis, tai ir turėjo bėpartvis pasielgti užkviestas prakalbosna įvairių partijų kandidatus, dabargi nežinia kodėl p. Labonas parsikvietė tik demokratus, socialistus norėjo negražiai purvais drapstyti! Taip juk negražu!

L.S.S. 19 kp. žada žiemos metu veikti stropiau. Ketina pakviesti kalbėtoją drg. S. Michelsoną, o vėliau F. Bagocių.

Spalio 31 d. L.S.S. 19 kp., Tautiškam name, taipgi turėjo prakalbą. Žmonių prisirinko 500 su viršum. Pirmininkavo drg. Pruseika, kalbėjo drg. Šukys ir J. Stasiulevičius. Jų kalba visiems patiko.

J. Gyvūnėlis.

KENSINGTON, ILL.

Musų biznieriiai.

Čia buvo susitvėrusi kooperatyviška bendrovė ir atdariusi valgomų daiktų krautuvę. Privatiškieji biznieriiai: bušeriai, smulkiniai (nevisi), nusigandę ėmė statyti visokias pinkles. Mėsą pardavinėjo kuozeimšiausia kaina ir bedarbės metu šitaip kenkdami privertė krautuvę uždaryti. Bet štai spalio 16 d. po užsidarymui pirmininkas J. Martinaitis sušaukė susirinkimą ir visi nutarė nepasiduoti boikotui. Vienu vakaru sudėta \$1,100.00, o skolininkai pasidavėjo palaukti. Ant rytojaus atidarom savo krautuvę ir nušluostom biznieriiams nosį, sugėdinam juos.

Reikia priminti, kad prie mųs sunkaus darbo prisidėjo p. Valbikas, kuris 15 metų yra bučerninku ir turi apie 60,000 vertės prekių. Jis sako, biznis turės kilti augstyn. P. M. Valaskas, spaustuvininkas, taipgi žada mus remti. Ponai: Kucinskas, Žilevičius ir L. Norbutas žada remti mus paskola. Lai musų priešai žino, jog mes dabar jau neįveikiami, galingi.

Dar pridursiu: šerinin-kams būtų naudinga turėti savo organą, jame galėtų visuomenei išreikšti apie bendrovės stovį. Pačiatarki-me.

P. J. K. Usas.

Coalhurst Alta, Canada.

Išviso nedaug lietuvių čia gyvena, bet ir tie ėmė, man žintis. Rugsėjo 28 d. viena užmušė kasykloj, kitas gi lietuvis Jurgis Simanauskas medžioklė nusišovė. Išėjęs medžioti mėgino su šautuvo apysodų išbadyt iš duobės žuikį, atsukęs į save vamedį, nė nepajuto kaip šautuvo šūvis sulindo į vidurius ir po valandos sunkių kan-

čių mirė, paliko moterį ir 4 vaikučius su mažu duonos kausniu.

F. Miller.

CHICAGOS NAUJIENOS.

Spalio 24 d. Lietuvių Viešasai Knygynas nuo 18 gatvės, Meldazio svetainėje turėjo balių. Balias buvo su pamarginimais, t. y. su 5 išlaimėjimais: 12 fotografijų, auksinė plunksna ir 3 laikraščiai metams. Skrajojanti krasa taipgi buvo su 3 dovanomis. Balias nusisėdė, knygynui liko \$214.00 pelno ir 9 tautinėms draugijoms užlaikantioms knygyną vakaras suteikė puikią paramą.

Spalio 25 d. Simono Daukanto Teatrališka draugija ir Jaunimo klubas turėjo balių Pilsen Auditorium svetainėje. Svetainė didelė ir graži buvo paimta, nes visados minėtas Klubas parengia gražius pasilinksminimo vakarus. Vienok tą vakarą mažai svečių atsilankė ir, kaip teko girdėti, visai nieko neuždirbo, bet dar savo turės pridėti.

Liepos 3 d. buvo nušautas plėšikų tulas lietuvis Jurgis Meškis, užmušėjas buvo sumiti ir 29 d. spalio buvo teismas. Teismas (jury) at-rado užmušėjus kaltais. David Willikin ir Juozas Baving liko nuteistais į kalėjimą visam amžiui, Arthur Warner 14-kai metų.

Dienraštį "American" teko patėmyti žinutę, kad Marquette universiteto, tiesų skyriaus studentas, Stasys Dargusch, išviliojęs tulos Milwaukee, Wis. mokytojos Bertos Bleedorn 15 tukstančių dolerių savo mokslo reikalams, kuri jį šelpė moksle tikėdamas, jog jis liks jos vyru, bet šis apsiėdė su kokia tai ruse ar vokieite. Dažinojusi apie tai p-lė Bleedorn, Dargusch'o geradėja, apskundė jį policijai. Sakoma studentą pasodinę kalėjiman, bet "American" rašo, kad policija jo da nesugavusi. Tai visai neinteligentiškas moksleivio pasielgimas!

Spalio 27 d. Ap. Dievo parapijos skelpe, "vyčių" susirinkime kun. Kemešis pranešė, kad mokins "vyčius" kokių būdu galėtų sukurti kuo geriausias bedievius. Susirinkimuose "vyčiai" galėsia parašyti ant popieros visokius klausimus ir juos sumesti į tam tikrą dėžutę, o kun. Kemešis tuos popierus išėmęs, kas bus surašyta, kitam susirinkime išaiškins. Sako tas yra būtina reikalinga, kad mes galėtumėm apsiginti nuo bedievių; sako, bedieviai skaito visokias knygas ir laikraščius ir daug žino, o mūsų katalikai menkai žinodami išėję į diskusijas visados pralošia.

Vienas geras katalikas (ne pasakė dėl ko) išėjęs į diskusijas su bedieviu net policijoj atsiduręs, o ir tenai pralošęs, dagi kaštavę apie \$50.00, sako, o kiek sarmatos, tai jau nėra ko nekalbėti. Pasakė priežastį delko negalys išristi tu klausimų tą patį vakarą, nes, sako, aš mėginau tą padaryti vienoj parapijoj, bet vienas bedievis pasiprašęs balso ir su keliais žodžiais taip sukritikavo, kad aš, sako, nebeturėjau nė ką sakyti, nuraudonavęs iš gėdos pradėjau visai apie kitus dalykus.

Tai, matomas daiktas, kad kun. Kemešis tikrai pripažįsta, kad "vyčių" karžygiai yra daug tamsesni už laisvamanius, ir yra priverstas juos mokinti, kad galėtų apsiginti nuo bedievių ir dar su patarimu: kas nieko nežino, tai visai į diskusijas neiti, bet tikrai ranka pamojus eiti iš salės. Aš manau

ar nebutų geriaus paliepti tamsiems katalikams, kad jie skaitytų visokius laikraščius ir knygas, kaip kad bedieviai skaito, tai syk nereiktų to visai tuščio darbo, kurį dabar užima kun. Kemešis. Iš to viso menka nauda bus, nes tenai bus vienpusiai rišami klausimai, o vieną pusę dalyko žinodamas menkas kritikas tegalbuti.

A. Booben.

Kas mums rašoma.

Montello, Mass.— Kapitalistų partijų kandidatai kiek įmanydami stengėsi piliečiams akis apdumti, kad šie balsuotų už juos. 31 d. spalio Piliečių draugijos buvo balius su politiskomis prakalbomis. Kapitalistų kandidatai atėjo net keliatas desėtkų, na ir pradėjo kalbėti apie savo partijų ir ypatų gerumą, gyvę, it žydas muilą. Buvo kvies-tas kalbėtoju F. J. Bagočius, jis nurodė tu partijų ir jų kandidatų tikslus, ir liepė darbo žmonėms balsuoti už darbininkišką partiją — socialistų. Kalbėtojas publi-ką užganėdino. Žmonių atėjo labai mažai.

Lapkričio 1 d. L. S. S. 17 kp. surengė viešas diskusijas ir prakalbas. Diskusijos buvo temoj: "Ar už partvyšką žmogų balsuoti yra svarbiau, ar už nepartyvišką?" Kad už partvyšką yra svarbiau balsuoti diskusavo 4 ypotos prirodinė-damos faktus, o iš antros pusės visai nesirado. Pasakui kalbėjo socialistų partijos kandidatai į valstijos istaigas. Publika buvo pilna svetainė. Užsibaigus toms prakalboms, toje pačioje salėje, suvienytos lenkų ir lietuvių kooperacijos įvyko prakalbos. Kalbėjo St. Michelsonas ir gana aiškiai nurodinėjo kooperacijų svarbumą. Jo prakalba susirinkusiems labai patiko. Onytė.

So. Manchester, Conn.

Vietinė L. S. S. 214 kuopa, spalio 25 d., turėjo prakalbą (jas rengė 1 rajonas). Kalbėjo drg. J. Neviackas iš Brooklyn, dviem atvejais: apie karę ir jos pasekmes ir apie šios šalies politiką, nurodinėdamas kaip kunigija vardan dievo—dolerio išnaudoja tamsius žmones.

Pirma kalbos ir pertraukojė deklamavo: drg. V. B. Gudiškis — "Kas vargdieni žmogų beturtį priglūs," "Matau," "Juokis," "Paminėjimui kruvino nedėldienio;" J. Zokaiciukė — "Daug gražių žvaigždžių;" J. Sagevičiūtė — "Aušta;" S. Višgirdžiūtė — "Už giružes." Drg. V. B. Gudiškis sulošė monologą "Vagis" ir drg. O. Kurauskiūtė—"Garbė žuvusiems broliams už laisvę." Visi savo užduotis atliko gana puikiai. Aukų padengimui iškaščių surinkta \$5.10. Publika sulgy lietuvių skaičiaus atsilankė mažai.

Susitvėrus šiai kuopai priešų buvo užtektinai, tačiau kuopa visas sunkenybes pergyveno, ji auga, bujoja ir randa vis didesnę ir didesnę simpatiją tarpe darbininkų. Susirinkimai at-sibuna kas mėnesį: 56 Bissel str., kas simpatizuoja te meldžiame atsilankyti.

A. Zokaitis.

Braddock, Pa.— Socia-listų laikraščių skaitytojai kas savaitę auga. Čia paraina "Kovos" 9 egz., "Keleivio" 7, "Naujienų" 4 ir "Laisvės" 4, klerikalinių gi laikračių skaitymas kas diena eina iš mados.

J. Urbonas.

Girardville, Pa.— Smagu yra pranešti, kad pas mus yra žmonių protaujančių, bet yra ir su beždžionės protu. Spalio 29, L. S. S. 74 kuopa surengė prakalbą. Kalbėjo drg. J. B. Smelstori-us. Tą dieną buvo nepaprastai gražus oras, rodos, tai būtų angliakasių šventė, angliakasiams ir prakalbos buvo surengtos. Kalba, rodos, visiems patiko, klausie-si visi ramiai. Bet atėjo keliatas nuodančių save girtais, kurie ėmė šaukti ir kelti triukšmą. V. S—tis, A. G. Kl—kas, Jurgis Zel—is, tie kaip proto netekę šaukė: "Socialistai melagiai, vagis, razbaininkai!" Ėmė klykti, kojom trypti, rankom mosikuoti. J. Zel—io moteris ant laiptų stovėdama šaukė duodama kumščiu sienon: "Ot, kad galėčiau užlipti, tai akis, dantis, plaukų ir da ką kitą išlupčiau tam melagiui, tam vagiui!"

Visi tie žmonės tamsūs nesupratę katalikai. Dabar skaitytojai supraskit patį, kaip tokius žmones pavadinti, kurie suardo gražų susirinkimą ir grumoją kalbėtojui norinčiam į ju tuščias matakales proto idėti? Aš geresnio jiems žodžio nesurandu, kaip — beždžionžmogiai!

F. J. Levinskas.

Waukegan, Ill.— L. S. S. 125 kp., spalio 25 d. surengė prakalbą užkviestas drg. Vasiliauską (iš Chicago) kalbėtojum. Dainavo Liet. Sunų ir Dukterų draugijos choras Lankelio vedamas, dainos nusisekė neblogai. Beto, p. Lankelis sudainavo labai gražiai solo. Prakalbos įvyko slavų svetainėj ant 10-tos gatvės, nes lietuvi-viai nors ir turi nuosavią svetainę, bet ją laiko apglėbė kuniginiai.

Tam pačiam vakare lietuvių svetainėj šv. Juozapo draugija turėjo balių ir gavo deficitą, visa publika buvo socialistų prakalbose.

Kuopos narys.

Roseland, Ill.— Spalio 25 d. Lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelis statė scenoj Tagobocno iš ukrainiečių kalbos versta 5 veiksmių dramą "Is meilės." Neuzimdamas vietos ilga kritika, tiek pasaky-siu: sulošė taip silpnai, kad silpniaus jau ir negalima. Vaidintojai rolių nemokėjo, darė ilgiausias pauzas praleisdami net ištisus knygos puslapius ir vietoj 5-kių veiksmų — sulošė 6.

Lošiant 5 ir "6" veiksmą, publika ėmė nerimauti, daugumas apleido svetainę.

Ateityj, L. S. M. R., turėtų stropiau rengties prie vaidinimų, kad neterstie scenos ir neatbaidyt publikos nuo vaidinimų lankymo. Juk taip veikdami užkenkiate ir geriems vakarams.

Roselandietis.

Meriden, Conn.— Spalio 25, L. U. Politikos klubas susirinkime svarstė, kokis kalbėtojas būtų geriau pakvietus į visų draugijų rengiamas bendras prakalbas, bet vienas progresyvis žmogus šiaip išsireiškė: "Perkunas, kaip išimais į bažnyčią, užsilips ant altoriaus, tai ir pridaro košės," girdi, aš niekuomet nesutiksiu jo kviesti. Jis ir kitiem, girdėjau, kuždėjo, kad Perkunas nuspardysias žvakes nuo altorių. Keistas pasakymas; stebėtina, kad net veikėjas, o taip siaurai žiūri į dalykus.

Ta pačia dieną čia kalbėjo J. Neviackas, 1-mo rajono rengtose prakalbose, apie karę. Rinkta Lietuvos reikalams aukos.

Vietinis.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tegul bus pagarbintas...

— Kaip drutas, tėve?

— Vaikė, kodėl tu niekad neatsakai man ant amžių?

— Aš jau nesakyk tau aiškinau, tėve, kodėl aš nesakau "ant amžių," ar tu ir vėl užmiršai?

— Na, tuščia jo, vaikė, šiandien apie tai nesiginčysiu, nes per daug svarbus laikas...

— Pasakyk tu man, vaikė, ar dabar šipai eina Lietuva, ar ne.

— O kam?

— Vaikė, aš turiu sugalvojęs didelį planą!

— Nagi?

— Ar tu žinai Kosčiūšką?

— Nežinau, apie kokį Kosčiūšką tu klausai, tėve.

— Apie tą, vaikė, ką buvo gimęs Lietuvoj, kurio visi neapkęnt, kuris net mergos negalėjo gaut apsivesti, bet kuris šiandien yra pagarsėjęs kaip o didvyris, kuris kovojo už Lenkijos ir Amerikos nepriegulmybę.

— Tai ką tu norėjai tuom pasakyti, tėve?

— Aš dabar apgalvoju, vaikė, kad dabar yra gera proga ir man taip pagarsėti.

— Nieko nesuprantu, ką tu kalbi, tėve.

— Olrait, vaikė, aš tau aiškinsiu. Tu žinai, kad turkas dabar apskalbė ruskiu vainą...

— Taip, aš tai žinau, bet...

— Šarap, kada aš kalbu.

— Gerai, tėve, aš tyliau.

— Tylėk ir klausyk. Ant rusko dabar eina trys cėsorystės: džermanas, austras ir turkas. Jam reikia daug vaiko, bet da daugiau reikia gerų generolų.

— O prieš turkus geresnio generolo negali būti už mane.

— Aš jau ant vienos vainos su turkais buvau ir žinau, kaip su turkais reikia mušti.

— Turkai baisiai bijosi štikų. Mat jų viera maždaug tokia, kaip ir žydų: jie labai bijosi kiaulės. Todėl jie tiki, kad nudurtas žmogus miršta kiaulės smertim ir todėl negali ineit į dangų. Šaudyt tu gali kiek nori, turkas nesibijo, jis eina stačiai prieš armotą; ale parodyk tu jam štiką, tai jis meta viską ir bėga. Jes vaikė, turkas aš pažistu. Aš ir kalbėt turkiškai galiu: "Byri ki jė, jėkši, aida!" Kaip matai, iš manes gatavas generolas. O prie to visko aš dabar turiu daug praktikos ir iš Amerikos — su vyčiais manebrus dariau.

— Ar jau viskas?

— Viskas.

— Ar žinai, tėve, kad aš vistiek nesupratau, ką tu norėjai tuom pasakyti.

— Tai klausyk, vaikė, aš tau dar paaiškinsiu. Kosčiūška pagarsėjo visam sviete dėlto, kad atvažiavęs Amerikon pasidavė i amerikonišką vaiką už generolą ir sumušė anglus. Aš taip pat galiu pagarsėti, jei pasiduosiu i ruskiu vaiką už generolą ir sumušiu turkus.

— Todėl aš važiuoju Lietuvon, tik noriu žinot, kada išeina šipai.

— Ar dabar tau aišku?

— Taip, tėve, dabar kvailas tavo planas man jau paaiškėjo.

— Kaip tai kvailas?

— Kvailėsnis turbūt dar niekad iš po tavo generoliškos kepurės nebuvo išėjęs.

— Vaikė, tu užgauni mano jausmus.

— Labai man nesmagu, tėve, kad aš tuos švelnuosius tavo jausmus turiu užgaut, bet kągi padarysi, kad teisybė to reikalauja. Tu, tėve, žinai, kad mano toks jau budas, kad aš visuomet teisybė drožiu i akis, visai nepaisydamas, ar tas kam patinka, ar ne.

— Kokia čia tavo, vaikė, teisybė, kad tu mane kvailiu išvadini.

— Tėve, kas yra kvailas, aš stačiai taip ir sakau. Tik pagalvok, tėve, ar tavo planas gali būti įvykdytas? Pagalvok, ar gali rusai primti tave už generolą, kada tu mažiausio supratimo neturi apie kariškąjį meną? Taveš net i paprastus kareivius nepriimtų, nes tu jau per senas. Jeigu tu ir parvažiutum dabar Lietuvon, jeigu ir pasisiulytum i kariumenę, jie taveš nepriimtų, nes jie turi užtektinai da stiprių žmonių.

— Aš, vaikė, bečiu iš čielos bačkutės, kad priimty.

— Jeigu ir priimty, tai vis tiek tu generolu nebutum. Tave pristatytų greičiausia virtuvėn bulves skusti.

— Vaikė, tu vėl įzeidi mano kareivišką stoną.

— O geriausį užsiėmimą, kokį tu, tėve, galėtum gauti, tai už ebatų valytoją pasikokį nors generolą.

— Aš, Maikė, žinau, kad tu mane visuomet niekini. Tau pavydu, kad senas tėvas gali pagarsėti. Tu man nepripažįsti nė už tai garbės, kad vyčių generolas esu ir šobliai nešioju; tu sakai, kad aš tik bulvėm skust teitinku. Bet aš tau pasakysiu, vaikė, kad tu kalbėk sau

kaip tik nori, o aš vistiek dar pagarsėsiu. Jei ne ant vainos, tai ant mokslo dirvos, o vistiek aš kuom nors da atsižymėsiu.

— Atsižymėt, tėve, tu jau nieku neatsižymėsi. Bet mokslui tu visgi gali atnešti naudos.

— Matai, vaikė, jau ir tu pripažįsti! Aš žinau, kad aš ką nors turėsiu padaryti, ba labai didelį palinkimą turiu prie išradimų, o ypač kai išsigeriu.

— Apie išradimus tu, tėve, geriau nesvajok. Kokių būdu tu gali atnešti mokslui naudos, tai aš tau paaiškinsiu kitu kartu. Dabar neturiu laiko.

— Olrait, vaikė, eik kur tau reikia, o tuo tarpu aš pats da pamislysiu.

Bus daug darbo.

Netoli visi laikraščiai rašo ir diplomatiški rateliai kalba, buk Europos kareli pasibaigus prasidės gerovė visiems: kapitalistams ir darbininkams: vieni turės daug užsakymų ir pardavimų, kiti i valias darbo ir galės reikalaut didesnių algų.

Amerikos kapitalistų laikraščiai pradėjo panašią giesmę giedot nuo pat karės pradžios ir ragino savuosius įgyt didelį laivyną tavorams vežti. Laivynas jau pradėtas didinti. Viskas taisykla, kad kaip tik karė užsibaigs, tuoj pradėt iš jos pasekmių pelyntis. Tartum smakai Amerikos kapitalistai taiko užgriebti gardų karnį Europoj, nes Amerikoj darbininkai jau per daug išnaudoti ir neturi su kuo pirkt kapitalistų norimus parduot tavorus. Manoma, kad kareli užsibaigus galima bus juos iškišti i Europą ir dar daugiau jų pridirbt, nes Europa bus suardyta ir reikalaus daug mašinų, įrankių ir visko atitaisyti to, ką karė suė. Negalima ginčyti, kad darbai po karės neis geriau, negu dabar, nes visgi ši ar ta prisieis siųst i Europą. Bet kad per daug reikėtų, apie tai reikia abejoti. Nors karė ir baisi, bet didžiausios miestai dar nekludomi ir vargiai bus kludomi. Jie yra didžiausiais išdirbystės centrais. Taigi dirbtuvės ir kitos išdirbystės įstaigos liks sveikomis. Jos ir dabar stovi i milijonai Europos darbininkų badauja, nes ukininkai ir visokių biznierių padėjimas ne užtikrintas ir jie visai mažai reikmenų ima, o kitas dalykas — tai pervežimo ap sunkinimas: gelžkelių mažai ir tie patis kariumenę ir amuniciją tik gabena, o vietomis bijoma, kad tavorai priešams nepatektų arba gelžkeliai yra suardyti. Bedarbių klausimas kiek matosi iš telegramų, darosi vis svarbesniu visose Europos valstybėse ir turės but kaip nors išrišta. Kaip greit karė pasibaigtų, taip greit milijonai bedarbių turėtų gaut darbą, nes kitaip grėšia sukilimai. Taigi tuoj atsidiarytų uždarytosios dirbtuvės ir Europos darbininkai i trumpą laiką priverstų rinkas tavorais. Viena Rusija turi apie 200 milijonų gyventojų. Anglijoj yra daugia. Abėnai šimtai milijonų gyventojų skaitoma, o karė iki šiol dar nebuvo 2 milijonai. Jei ir 10 milijonų žutų, ko negalima tikėtis, visgi darbininkų armija menkai sumažės. Jeigu Europoj liktų išmušti visi darbininkai ir liktų tik turčiai, tai galima būtų tikėtis, jog amerikiečiai turės šiek tiek darbo aprupindami ju reikalavimus ir gaudami už tai užmokėt. Vienok ir tai netoli neuitume, nes turėtų but; skaitlius nedidelis. Taip neatsitiks, o Euro-

pos ukininkai ir darbininkai bus nuskurę po šios karės, neturės iš ko pirkt tavorus — pirkis mažiau, negu prieš karę. Net kapitalistų spauda sako, kad jie bus tiek nubėdnę, jog neturės iš ko atvykt i Ameriką ir ateivystė sumažės. Jei taip, ar tušiom rankom jie pirkis iš Amerikos atvežtus tavorus? Jie patis jieškos darbo ir skurs, kol vėl kada kiek atsigriebs. Žinoma, negalima absoliutiškai užginčyti, kad tuli tavorai nebus vežami iš Amerikos. Daleiskime, sugriautuose miestuose gali but bandymai atstatyt tulas dirbtuves, vienok jie kuris miestas liks jau gerokai išnaikintas, vargiai kas stengsis jį atgaivinti. Kur nebus žmonių ir turto, ten nė Amerikos tavorai nebus reikalingi. Iš kitos pusės, juk ir Europos kapitalistai ims taip pat sau lengvai ir užleis rinkas amerikonom. Tik vaikai gali taip manyti.

Visi minėtieji dalykai rodo, jog Amerika neturės perdidelio tavorų išvežimo i Europą, o čia ju parduot nėra kur, todėl bedarbė kad ir netokia aštri vilksis ir toliau.

Reikėjo tikėtis, kad prieš karę Amerikoj darbai eis taip, kad net braškės, nes kariaut besirengiančios valstybės visgi emė tulus ginklus, amuniciją ir t.t. Bet buvo kaip tik priešingai: darbai suprastėjo apie metus laiką dar prieš karę ir niekad nėjo nors kiek geriau dar nuo Roosvelto prezidentavimo laikų bedarbės.

Amerikos darbininkai neturi varvint seile ir tikėtis, kad karė atneš jiems darbą. Iš karių nauda turi tik varnai ir vienos veislės varnais yra kapitalistai, kurie yra per amžius papratę turēt sau pelną iš žmonių skerdynių.

A. Baisus.

Iš karės lauko.

DIDELIS MUŠIS PRIE SEREDŽIAUS.

Seredžius stovi ant Vartos upės, Lenkijoj, kur pe-reitoj sąvaitėj buvo bene karščiausias mušis. Tai buvo paskutinė vokiečių drutvietė Lenkijoj ir jie čia laikėsi i paskutiniųjų. Tačiau antpuoliai buvo sunkūs, kad vokiečiai neatsilaukt. Sakoma, kad iš abiejų pusų čia krito 10,000 kareivių. Vokiečiai galų-gale turėjo bėgti.

RUSAI PAĖMĖ 15,000 PRIEŠŲ NELAISVĖN.

Iš Petrogrado telegrafuojama, kad Lenkijoj pereitoj sąvaitėj įvyko didelės permainos ant karės lauko. Vokiečiai pradėjo greitai trauktis ir rusai vėl inėjo i Prusius. Telegrama sako: "Ši permaina įvyko ant kairiosios priešos sparno, kuris buvo smarkiai atmuštas link Bialos ir Lyko, rytų Prusiuose. Musų kareiviai užėmė Bakalarjevą, paimdami daugybę ginklų, amunicijos ir čielą rotą vokiškų kareivių.

"Spalių 3 rytą mes nuvarėm austrus atgal už Kielų, kuriuos dabar užima musų kareiviai, paimdami nelaisvėn 600 austrų ir kelias mašines kanuoles. Tą pačią d. musų kariumenė sumušė austrus ant visos linijos nuo Kielų iki Sandomiro. Priešas pasitraukė visu greitumu. Musų kareiviai tuomet užėmė Sandomirą, kuris turi didelę strategiską vertę.

"I pietus nuo Kielų pereitoj sąvaitėj mes paėmėm iš viso 200 oficerių ir 15,000 kareivių nelaisvėn. Beto, musiečiai paėmė daug priešų armotų ir mašininių kanuolių."

KARĖ LĖŠUOJA 40 MILIJONŲ DOLERIŲ KASDIENA.

Sulyg oficialių kariuomenių valstybių atskaitų dabartinė Europos karė kasdienai surija po \$40,000,000. Rusija išleidžia daugiausia:

Rusija	\$14,000,000
Vokietija	7,225,000
Francuzija	7,000,000
Anglija	5,000,000
Austrija	4,000,000
Kiti	3,000,000

Sykiu \$40,225,000.

Prie to da ne priskaityta sunaikinti miestai, laivai, sustojimas išdirbystės ir kiti nuostoliai. O tokių nuostolių yra labai daug. Vienam tik mieste Rheimse vokiečių artilerija pridarė ant \$200,000,000 blėdies.

KAIP VOKIEČŲ LAIVYNAS SUMUŠĖ ANGLŲ "LAIVYNĄ."

Pasklydo pereitoj sąvaitėj žinia, kad pietų Amerikos pakrašty vokiečių laivynas užklupo 3 anglų laivus, kurie jieškojo tenai vokiečių, ir visus tris juos nuskandino. Dabar-gi telegrama iš Čili praneša, kad du anglų laivai, "Glasgow" ir "Otranto," kurie dalyvavo tame mušy ir kuriuos vokiečiai buk tai paskandinę, praplaukė Magellano sūsmuogą ir nuplaukė linkui Falklando salų, kurios priguli Anglijai. Apie trečią laivą, dalyvavusį mušy su vokiečiais, iki šiol nėra žinių. Gal būt, kad tas bus ištikrųjų nuskandintas.

BELGIJOJ VERDA BAI-SI KOVA.

Nežiurint ant visų nepasisekimų vokiečiai vis dar nesiliauja veržėsi prie Belgijos pajūrės tarp Ostendo ir Dunkirk. Kaip buvom jau pereinam "Keleivio" numerį rašę, besiveržiant prie to pakraščio per dvi sąvaites ju krito 150,000 vyrų. Pereitoj sąvaitėj ju tenai vėl krito 50,000. Pats kaizeris pribuvo tenai, kad uždegus kareiviuose narsumą ir jie vėl su pašėlusia furija pradėjo atakuoti talkininkus, bet ir vėl buvo atmušti su baisiais nuostoliais. Mušis vis dar siaučia.

JAPONŲ IR ANGLŲ LAIVYNAI GAUDŲ VOKIEČIUS.

Pasirodžius vokiečių laivynui iš penkių kariškų laivų pietų Amerikos pakrašty, kur, kaip rodo, buvo nuskandintas vienas anglų skraiduolis, japonai tuoj išsiuntė 7 kariškus laivus i Ramųjį vandenyną ta vokiečių laivyną suimt, arba nuskandint. Ir jau eina pasakal, kad du vokiečių laivų japonai sugavo.

Dabar ir anglų drednautai skubinas i Ramųjį vandenyną, kur tas vokiečių laivynas buvo užpuolęs pradžioj sąvaitėj augščiaumėnūs anglų laivus. Atėjęs New Yorkan garlaivis "Suriname" sako matęs ties Bahama sala septinis anglų drednautus ir vieną didelį francuzų skraiduolį plaukiant visu smarkumu linkui Panamos Kanalo. Per Panamos Kanalą anglai galėtų gana greitai persikelti iš Atlantiko i Ramųjį vandenyną.

Panamos Kanalas priguli Suvienytom Valstijom, bet jis yra atdaras visų tautų kariškiams laivams. Tik klausimas, ar tokie milžinai, kaip Anglijos drednautai, galės tuo kanalu perplaukt, nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Anglijos drednautai turėtų užmokēt sykiu apie \$87,500 už perplaukimą iš vieno vandenyno i kitą.

NELAIMINGA MEKSIKA.

Nusibodo meksikiečiams parako dumi ir jie suvažiavo Aguas Calientes mieste, kad susitaukt. Suvažiavimą pavadino "taikos konferencija." Delegatus šiton konferencijon prisuntė visos tris frakcijos: Villos, Carranzos ir Zapatos šalininkai. Bet vietoj susitaukt, delegatai da daugiau susipiovė. Vienas zapatistų pavadino Meksikos vėliavą "skuduru." Tas sukėlė tokį triukšmą, kad konferencijoj pradėta šaudyt iš revolverių.

Zapatistai jau nuo dviejų metų veda pietvakarių Meksikoje savotišką revoliuciją. Jie pasiulė šitai konferencijai savo planą įvykdyti tvarkos, pažymėdami, kad jeigu ju planas nebus priimtas, tai jie tuojuos apeidžia konferenciją ir ramybės Meksikoje nebus.

Carranzos ir Villos šalininkai taipgi gatavi eit ant peilių. Abudu vadovai liepia viens kitam pasitraukti iš valdiškos vietos, kitaip busianti nauja revoliucija.

Konferencija nubalsavo, kad jie abudu pasitrauktų, o vėliaus konferencija paskirta liglaikinį prezidentą, kuris galės tartis su zapatistais toliaus.

Ivykus kareli Rusijos su Vokietija ir Austrija, Lietuvai prisieis daug nukentėti, bet ne tik prisieis, bet jau ir nukentėjo. Pasigirdus pirmiems suviams po Virbalium ir Eidtkunais, visi tos apeliokės valdininkai nešėsi link Kauno, Suvalkijoj neliko net nė vieno žemsgario. Ju kraustymui vietiniai ukininkai turėdavo duot arklius ir vežt juos po keliolika mylių; dauguma sugrįždavo tik antrą sąvaitę po išvažiavimo, o kiek jų suvis negrįžo? Perėjus musų kareiviams per sieną ir daėjus ligi Karaliaučiu, jautėmės kiek geriau, bet tik ne ant ilgo, kaip štai ir vėl matom bėgančius valdininkus pradedant nuo Naumiesčio.

(Mat, kaip sakiau, kad nuoėjus musų kareiviams ligi Karaliaučiu, jie vėl buvo pargrįžę i savo vietas). Nekalbant jau apie tas baisybybes papasakotas pašaliečių, jas teko girdēt, o pagaliaus matyt ir pačiam. Buvo tai porą sąvaitių tam atgal, kuomet apie 3 val. po pietų išgirdom kanuolių suvius kas kart vis garsiau ir garsiau link mus, tai buvo susirėmimas po Kriukais, Naumiesčio pav., 9 varstus atstų nuo mus. Aiškiai buvo girdimi šautuvų šuviai, bet ant laimės apie 9 val. vakare viskas nurimo. Bet kiek tai buvo sujudimo žmonių tarpe? Visi nešėsi, kas važiuoti, kas pėsti, gyvulių pasklydo po visus laukus. Šauksmai girdėtis iš visų pusių. Musų šeimyna taipgi išvažiavo tolyn, likau aš ir patėvis, manėm, kaip pamatysim bėgančius musų kareivius, tai bėgsim ir mudu. Bet ant laimės viskas nurimo. Išbėgioję žmonės vėl pradėjo grįžti i savo gyvenamiasias vietas, o i pats gyvenimas inėjo i normališkas vėžes, nors kanuolių šuvius girdim gana tankiai. Nekurie buvo žiurēt po Kriukais po mušio ir parvežt mus šautuvų patronų, kaip mus, taip ir vokiškų; bet kiek ten žuvo kareivių negalima buvo sužinot, nes vokiečiai ta pačią naktį savo užmuštus ir sužeistus nusivežė, buk tai, ant 90 padvadų, kuriuos ir palaidojo ant šakių kapinių. Iš gyventojų nukentėjo, rodos, tik du, kurie matomai nesuspėjo pasislėpt laikė šaudymosi; taipgi sugėdė apie porą kluonų. Po Druskininkais vokiečiams taipgi nepasisekė pereiti i kitą pusę Nemuno ir, palikę apie porą divizijų užmuštų, atsitraukė link Augustavos, vėjančių musų kareiviams.

IS AMERIKOS.

ZUVE KASYKLOJ LIETUVIAI.

"Keleivui" praneša, kad Royaltono kasyklos eksplozijoje žuvo 7 lietuviai: Antanas Alabauskas, Kauno gubern.; Juozas Tvarijonas, Kauno gubern.; Feliksas Čiteikis, Kauno gubern.; Antanas Plusnickas, Kauno gubern.; Jurgis Balsis, Suvalkų gubern.; Vincas Botyrius, Suvalkų gubern.; ir Kazimieras Petrušinas, Suvalkų gubern.

Kazimieras Ačius ir Jonas Vitkus sužeisti.

Nelaimė atsitiko 4 lapkričio. Iš viso 52 darbininkai buvo užmušti ir apie šimtą sužeista.

Nelaimės vieton buvo suvažiavę apie 5,000 žmonių ir 3,000 automobilių.

Kas nori apie tai daugiau žinoti, tegul rašo:

L. J. Laski, Box 111, Royalton, Ill.

A. F. of L. SUVAŽIAVIMAS.

Lapkričio 9 d. Philadelphia prasidėjo 34-tas metinis Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimas, kuris trauksis dvi sąvaites. Prieš suvažiavimo atidarymą buvo gatvinė paroda, kurioj dalyvavo veik visi delegatai. Delegatų yra 350, kurie atstovauja 2,020,000 organizuotų darbininkų. Philadelphia miesto paskyrė iš savo izdo \$25,000 padengimui suvažiavimo išlaidų ir parengimui delegatams pasilinksmimui.

GAISRAS KASYKLOJ.

Edwardsville, Ill.—Madison Coal Co. kasykloj ištiko pereitos nedėlios naktį gaisras, kuris padarė \$30,000 nuostolių. Apie 400 darbininkų neteko tuo tarpu darbo.

GYVULIŲ PLĖGA.

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą turi tik 30 pėdų gilumo. Už perplaukimo per Panamos Kanalą kiekvienas laivas turi mokēt Suvienytom Valstijom 50c. nuo kiekvieno savo įtalpos. Taigi 7

Po visas valstijas plėtojasi labai pavojinga ir limpančių gyvulių liga. Liga apsiuria kijoje ir gerklių. Ji nes apie Culebrą kanalą

HUMORISTIKA

KARIŠKOS TELEGRAMOS.

(Nuo Žaibo agentūros)

Vilnius.— Apsilankęs čionai caras Mikė gavo iš Amerikos nuo konsulio raportą, kaip su kiekviena diena kila apie jį garsas ir didinasi jo garbė, perskaitęs sušuko: "Taip ir turi būti! Latras— visuomet už latrą stoja; mulkis, girtuoklis, laidokas, vagis, visad už mulkį, girtuoklį, laidoką ir vagį galva guldo."

Varšava.— Vyriausis rusų kariūmenės vadas Mikalojus surašęs lenkų tautai autonomiją pririšę rudam šuniui ir vašdegos ir pasiuntė jį Varšavon, kad apskelbt lenkų patriotams; šuva paklydo ir autonomiją nusinešė su savim ant vuodegos. Kiti sako, kad jį nušovė lenkų "strieličiai" (sokolai).

Maskva.— Visi rusų judašimčiai nustebinti nepaprastu caro Mikes drąsumu. Caras vienas pats išvažiuos į karę pas... savo slapta meilužę Pychanovą. Tuomi jo nepaprastu narsumu ir drąsa sujudinta visa judašimtiškoji spauda. Puriškievičius caro garbei rašo odas,*) kurias atspausdinsia visi Rusijos judašimtiški organai, taip pat ir musiškieji "Draugija", "Šaltinis" ir "Viltis", o iš jų perspausdinsias ir chiciginis kunigų "Draugas."

*) Oda — liriškosios poezijos forma pritaikinta dainavimui.

Peterburgas.— Ministrų pirmininkas gavęs nuo Yčo, d-ro J. Basanavičiaus ir dvarponio D. Malinausko raštą, lietuvų tautos vardu deklaraciją, skubiai telefonavo karės vadui Mikalojui Mikolajevičiui ir užklauso: "Ka darysime su ta popiera?" — "I gurbą!" — atsakė karvedys ir deklaracija tapo tųpykloj nuleista vandeniui.

Galicija.— Užėmus rusams Galicijos miestus caro įsakymu skubiai statoma nauji kalėjimai ir kartuvės, taipgi kalvėse eina smarkiai darbai, nes prisakyta padirbti daugybę naujų rezežių, kad turėtų kur sodinti ir su kuom apkalti lenkus, ukrainiečius ir rusinus.

Dangaus Vartai.— Čia susirinkę vokiškųjų kareivių dušios kelia didžiausį triukšmą, didesnę negu tautininkai Visuotinėm Seime, nes Jehovai įsakius šv. Petras nenori jų priimti į dangų už bombardavimą katalikiškų bažnyčių Belgijoje, ypač už išgriovimą Rheims katedros. Sužinojęs apie toki šv. Petro ir Jehovos pasielgimą vokiečių kaizeris baisiai išsižeidė. Priskak padirbti tris milžiniškus orlaivius ir juos apginklavęs siųs dangaus bombarduoti.

Jei vokiečiams pasisektų užkariauti dangų, tai jau būtų po katalikybei, nes kai-

zeris sakosi Jehovą pristatysiąs malkų skaldyti, o jo motiną bulvių skusti.

Visi katalikai protestuokite!

P. Sukys.

Kuoka.

(Žmonių padavimas).

Kad kitą syk vienas žmogus dukterį Kuoką turėjo ir ką tik jai nepasakydavo Kuoka tuoj ir užsimirsdavo. Budavo išleidžia ją skalbt, tai pametusi žluktą ir goglinėdavo sau viską užmiršusi. Paliepdamo avis pašert, o ji budavo jaučiams šieną dalina. Tėvas supykęs liepė kvailei užkrosnyj lindėt, kad svečiui atėjus gėdos nepadarytų.

Sykį vasaros kaitros spirgino žmones be galo. Kuokos tėvas šienavo, motina pradalgius daužė, o kvailei buvo liepta namie krosėti iš-tisą dieną. Štai ateina žilas senelis gerti prašyti, buta tai Dievo: "Duok dukrėle gerti, jau perdaug šien-dien saulutė džiovinti pradėjo." Bet vandens neduodama ši kvatoti pagavo: kva, kva kva; kir, kir, kir! Seni beproti, ar spirgina saulę." — "Tu nenori pavargusi keleivį priimti" — tarė užsirusinęs Dievas — "Paversiu tavę į žąsį ir kirkšėk visą amžių. Žasė bebudama, nors keleiviui nieko neduos, tai nors ponui nauda atneši." Taip kvaile Kuoka į kvaile žąsį paversta tapo. Ant. Valčiukas.

Pamokslas.

Koks tai kaimietis pavogė karvę, pardavė ją ir kas aršiausia, nedavė nieko iš tų pinigų "ant Dievo garbės". Kada atėjo išpažintin, kunigas davė jam ilgą pamokslą apie tai, jog vogt negalima, o jei jau pavogiai, tai reikia nors pusę duot bažnyčiai "ant Dievo garbės", kad apsisergt nuo rustybės Dievo. Kaimietis klausė, klausė tų jo pamokslų ir galop sako:

— Nieko nesupratau... Gal dvasiškas tėvelis pasakytum tą pamokslą iš pradžių?

Valgykloj.

— Ar turite bangžuvę?
— Ne.
— Ar turite didžuvę?
— Ne.

— O gal turite keptą krodilių?
— Ne.
— Hm, tai atneškite jau-tienos.
Matai, Dieve, kad šien-dien pėtnyčioj norėjau pas-ninkaut ir klausiau žuvies, bet aš nekaltas, kad tie be-dieviai neturi.

Parapijinė mokykloj.

Sesuo-mokytoja: Dievas yra visur: danguj, ant žemės ir ant kiekvienos vietos. Onyte, pasakyk kur Dievo nėra?

— Mano tėvelio sklepe.
Sesuo:— Ką tu sakai! Juk tik ką sakiau, kad Dievas visur gyvena... Jis yra ir tavo tėvelio sklepe.
Onyte:— Bet mano tėvelis namie sklepo suvis neturi.

Ji pasirupins.

Ji:— Ak, brangusis, kaip aš tave myliu! Gyvenčiau su tavim nors ir ant duonos ir vandens!

— Jis:— Gerai, brangio-dama! Tu apie duoną pasirup-pink, o aš jau apie vandenį atsiminsiu.

Perdaug gerai pažįsta.

Bankon įeina linksmas bi-znierius:

— Atėjau prašyti nuo tamstų paskolos.

— Gerai, bet mes tamstos suvis nepažįstame.

— Dar ko? Mano pažis-tami — pas kuriuos kreipiau-si prašydamas paskolos — nenorėjo skolinti vien dėl to, kad perdaug gerai mane pa-žįsta, maniau, kad čionai pa-siskolinsiu, kadangi čia ma-nės da nepažįstate...

Pasiteisino.

— Apskustas esi už latra-vimą. Ką pasakysi savo pa-siteisinimui?

— Pasakysiu tiek, lai po-nas teisėjas man pavelyja apsigyvent savo namuose tai iš sykio nustosiu latrau-ti.

Savo darbo auka.

— Kurioj valandoj ištiko gaisras dirbtuvėj?

— Antrą valandą po pie-tų.

— Ar visi darbininkai iš-sigelbėjo?

— Taip, tiktai fabrika-n-tas sudegė, nes miegojo savo ofise.

Redakcijos atsakymai.

Nepažįstamam.— Nesvar-bu, netaipinsime.

J. Akmeniniui.— Už raši-nėjimą ačiū, bet jau apie tai tilpo žinutė Ridikų spindu-lio, todėl sveiko žinutės ne-besunaudosime.

St. Juzevskiui.— Kol žmo-gus nėra viešai prasikaltęs, negalima jį įtarti apgaviku esant, tai būtų kriminališ-kumas. Tokių dalykų tal-pinti negalima.

K. Motuzai.— Talpiname pirmiau gautą platesnę ži-nutę.

J. V. Vytautui.— Apie tą priedą prie "testamento" nelabai aišku, todėl nei ne-talpiname.

Olgridui.— Tamstele, dė-lei vieno tamsaus asmens neapsimoka laikrašty gin-čus vesti. Sveikas pats pri-pažįsti, jog tas žmogus maino savo kailį. Gediminas to taipgi neužginčijo. Yra svarbesnių raštų, kuriems, dėja, permažai turime vie-tos.

Susipratusiam.— Tilps No. 47.

J. E. Vasaičiui.— Straip-snį gavome, labai ačiū. Gal kiek pataisę sunaudosime.

D-RAS MATULAITIS išvažiuo ant studijų New Yor-ko Klinikose. Sugrįžs į Bosto-ną už 3 mėnesių. Laikinis ad-resas: 229 Bedford av., Brooklyn, N. Y.

KADA TU GIMEI?

Prisiųsk savo adresą ir kokiam mėnesy tu gimesi ir 10c. dėl prisun-timo, o gausi knygelę, kuri pasakys tavo visą gyvenimą, kokis tavo ta-lentas, kuom ir kada turi užsimti, su kokia ypata apsigyventi, kaip au-ginti kūdikius pagal jų mėnesio pla-neta. Planetos daktai dėl vyrų ir moterų. Neužmiršk pažymėti mė-nesį savo gimimo. Adresuok: A. ŽVINGILAS, P. O. BOX 3232, BOSTON, MASS.

Teisingiausia ir Geriausia
APTIEKA
Sutaisom Receptus su di-džiausia atyda, nežiūrint ar iš Lietuvos atvežti ar amerikoniški. Gyduolij galite gauti, kokias tik pasaulijėje vartoja, taipgi visados randasi lietuviai aptiekorius.
EDVARD DALY, savininkas
13 Broadway, S. Boston, Mass.
Galite raiklauti ir per laiškus, o mes per ekspressą gyduoles atsi-siūsim.

SKAITYTOJŲ ATIDAI.

Mainydami adresą, praneškite redakcijai per atviruką, pasiilaikydami žemiaus nurodytos formos. Jeigu kuriame per atviruką neparanku pripil-dykite tą blanką ir prisiųskite redakcijai. Adresą mainydamis galvės vardą pa-rašykite raidė ir raidę taip, kaip užrašyta ant tos galvės kamuo, tada išveng-sim daug nesmagumų ir patys gausite visada laikraštį.

SENAS ADRESAS:
Pavardė ir vardas.....
No..... Street,
Miestas ir valstija.....
NAUJAS ADRESAS:
Pavardė ir vardas.....
No..... Street,
Miestas ir valstija.....
PASARGA: Kiekvienas "Keleivio" skaitytojas gali žinot kada, pnumerata už lai kraštį pasibaigė tėjiant ant adreso raide no sklypelio, kur gale skaity-tojo pavardės yra numeriai. Ant keno adreso stovi numeriai 42-4, reškia, kad pasibaigia su laikraščio No. 42 1914 m. Kurį pavardės gale stovi 35-4, tu pnumerata išsibaigė su laikr. No. 35 ir turi atsiųsti ar paprašyti redak-cijos, kad nesulaikytų. Tai gi gerbiamieji skaitytojai, atkreipti atidą ant šitų nurodymų ir matydami savo prentu mstatę išsita gausis tuoj atsiųsti ite Su pagalba "KELEIVIO" Administracija.

10 Daiktų Verti 30 dol. tik už 5.95
Prisiūnciam ant pažiuos Dykai.

Iš priežasties konkurencijos mes numusėm prekę ant auksinių laikrodė-lių ir kitų daiktų, ir ant pareikalavimo mes prisiešim visą rinklį iš 10 daiktų: puikiai išisavota vyriška laikrodėlis, su geriausiais Amerikan vidu-riais, puikią deviskėlę su lektuku, guzikus ir mankietus, špilką į kakla-raistį, britvą, mulinyčią iš aluminio, šepetį, britvą diržą ir 32 kalibro revolverį, padatya iš virinto pieno, pankelevota. **VISI DAIKTAI GVA-RANTUOTI IŠ GERIAUSIO TAVORO.** Visi tie 10 daiktų vertės \$30.00 tik už \$5.95.

NESIŠKIT PINIGŲ!
Prisiųsk mums šį apgarsinimą ir savo tikrą adresą, o mes tuoj prisii-sim šiuos daiktus per ekspressą dėl pažiuos. Kada apžiūrėsit tuos dai-ktus ir jei jie patiks, tada užmokėsit agentui tą mažą sumą \$5.95 už dai-ktus vertės \$30.00, o taipgi užmokėsit ekspresso kastos. Pasinaudokit pro-ga ir užsisakyk tuoj. (48)

UNION SUPPLY CO.,
407 N. EIGHT ST., DEPT. 40, ST. LOUIS, MO.

VAKARAI dabar labai madoj, bet kas iš tu vakarų, jeigu tenai nėra **Džian Bambos?**

LEIDES IR VYRAI—KYP KVAIT!

Dabar tik išejo iš spaudos to garsaus saliu-n-kyperio "spyčiai" ir kitos fonės. Kas nori linkmsai praleisti laiką ir prijuokinti savo draugus tegul tuojaus reikalauja knygos:

DŽIAN BAMBOS SPYČIAI

Daugiau juokų, negu saliuone alaus

Knyga apistori, gražiais viršeliais ir su Džian Bambos feisu arba veidograpija. Joje telpa netik Džian Bambos spyčiai, bet ir šiaip daug kitokių juokų

KAINA TIK 25 CENTAI.

Pinigus galima prisiųsti per money orderį arba suvyniot kvoterį į popie-rėlį ir įdėti į gromatą. Adresuokite taip:

"KELEIVIS"
28 Broadway, So. Boston, Mass.

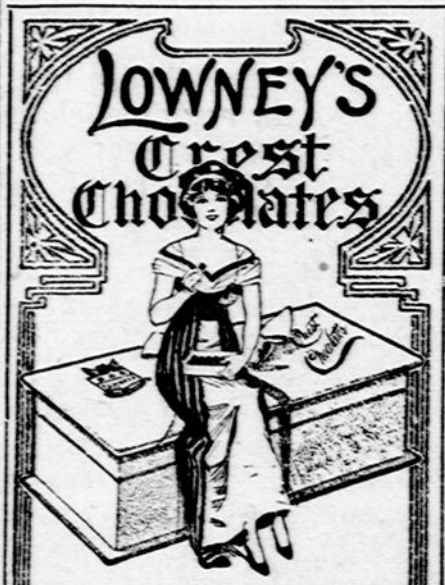
J. ANDRIUSIS
Geriausias lie-tuvys
Fotografistas
Traukiu pa-veikslius gra-žiai ir pigiai nežiūrint skir-tumo oro. Ant kiekvieno tu-zino paveikslų prid-dam DOVANŲ vieną didelę. Esant reikalui einam fotografuoti į namus. Paveiksiai artistiški!
J. ANDRIUSIS
453 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. B. G. WERNICK
LIETUVISKAS D-RAS
Gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas; net ir chroniskas ligas. Priėmimo valandos: nuo 1 iki 6 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. (13) Telefonas.
259 Harvard St., Boston, Mass.

LIETUVIAI
Pranešu visiems, kad aš važiuoju į kitus miestus palaidot numerilius ir aš kiek brangiau nerokuoju, kaip kad Jums palaidot vietiniai graboriai, bet visados paskaitau da pigiau. Taipgi padarau už pigią kainą pominkus arba kryžius ant kapų ir užlaikau karietas ir automobilius visokiems reikalams. Kviektas parduodu ir pri-statau į vietą pigiau, negu kiti.

S. BARACEVIČIA,
258 Broadway, So. Boston, Mass.
Telephone: So. Boston 839-J.

AR NORI KAD MYLETU MERGINA?
Jeigu nori, tad pasipirk

LOWNEY'S
CREST KENDZIŲ
o jį niekad nepamirš jį, nes kendzių gardumas priverčia jį jus mylėt. Reikalaukit visur ir visada Lowney's Crest Kendzių. Jeigu negali gaut kitur, tai pri-ėusk mums doleri, o gausi vie-ną svarą geriausią Amerikoj iš-tirbtu kendzių.
K. ŠIDLAUSKAS
Generališkas agentas Bostonui
266 Broadway,
So. Boston, Mass.

Siutus ir kitokius Rubus
Duokit pasiut mums!

Užtikrinam kad Jus suėdysite pinigų ir turėsite **grazius rubus**. Mes imam materiją iš gerųjų fir-mų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.
Gerus vyrams Siutus ir Overkotas pigiausiai ir gerai.
Musų firma randasi ir Califor-nijoje, todėl mes greičiau pagau nam visokias naujausias formas.
Jeigu norite turēt gerus rubus pi-gei, tad ateikit pas mus.
Taipgi išvalom ir išprosinam vi-sokias Vyrų ir Moterų drapanas. Tikras Jūsų brolis lietuvis
Z. Budreckis
222 W. Broadway, ir 20 Ames St., So. Boston, Mass. **Montello, Mass.**
Telefonas: So. Boston, 21013.

M. Gallivan Co.
Užlaik. geriausi
Eliu, Vyna, Likierius ir kitokius gardžius gėrimus o taipgi ir geriausio taba-ko Cigarus.
Meldžiame užteiti o visados rasite gražų patarnavimą
362 2nd st., So. Boston.

Lietuviskas D-ras M. Ziselman
7 Parmenter St.
Boston, Mass.
Visokias ligas gy-dau pasekmingia-usiai. Ateikit tie-siog pas mane i trepaus į visų tik neikit į apykyk-mano durų bal-tos arba telefona duok o aš atesiu. Ofiso valandos: Nuo 9 iki 11 ryte nuo 1 iki 2 ir 6 iki 8 vakare. Telephone 1967—3 Richmond St. 155 Chestnut str., Chelsea Park

PUIKI DOVANA
Knyga SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir kę reiki-daryti apsigrūs, taip-pat ir kur greit išsilydyti, ly-giai ta knyga

"DAKTARAS"
parodo, kaip nuo ligų apsi-saugoti.

ANYGOJ "DAKTARAS" netib-pamokslas kaip ir kur nuo visokių ligų geras išsilydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių iš-sipuošyti.

ANYGOJ "DAKTARAS" labai daug ap-rašo apie vyrų ir moterų dorą bei moralinę lytišką gyvenimą ir alkial, atvirai taip išda-tinija. Jis kitose knygoose to visko negali at-rasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negai-ma aprašyti, bet tik perskačius knygą atra-sita.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais mok-liškais paveiksiais ir apie žmogaus kūno su-budavimą su visokiems paslaitybėms užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, suklir-ę, pasigindę per jaunystės klaidas ir var-ginami visokiomis, kaip paprastomis šviežio-mis tep užsisėmusiomis ligomis, šioje kny-goje atrastie tikra rodis.

Jei sergi ant kokios nors ligos, tai pirmie-je kaip kreipiesi prie kokių nors gydytojų arba vartosi liekantas, reikia perskaityt kny-gą "Daktaras", nes didelės dangybės žmonių, kurie tik perskaitė šią knygą, išsilydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visome-nės išduota, tai kiekvienas ją apturės **VISA DOVANA!** kuris tik atsiųs keletą stampų už prisistatimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIEN, iškerpa-m šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,
117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Ka-ko sergi, jautiesi koki nors nesveikumą ir reika-lauji geros, teisingos pagalbos, kad trumpa-laikie galėtum išsilydyti, tai atsiuokite pro-fesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj, Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 12 p-ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarnu-ke ir pėntnyčioj vakare nuo 6 iki 8.

Iš karės lauko. TURKAI BĖGA NUO RUSŲ.

Iš Sevastopolio pranešama, kad 7 d. lapkričio dvi turkų divizionai su sunkia artilerija ir 48 mažesnių kanuolių bandė apeiti kairieji rusų sparną ties Kopruckiu, kurį rusai užėmė 6 lapkričio. Turkai turėjo da ke lius burius raitų kurdų. Bet rusų artilerija atidarė prazutingą ugnį ir turkai pradėjo bėgti. Rusai toli juos vijosi persekiiodami.

Rusija džiaugiasi, kad Turkija pradėjo su ja karę. Dabar busianti proga užbaigti su Turkija reikalą ant visados. Rusija jau nesykį norėjo Turkiją užimti, bet kitos valstybės neleido. Dabar-gi Francuzija ir Anglija nieko prieš tai nesa kys, o Vokietijos ir Austrijos nėra paisyt, nes su jo mis vistiek reikia kariaut. Turkija dabar pamačius savo klaidą norėjo atsispręsti, bet Rusija atsakė: jau per vėlu.

KANADA LAUKIA UŽPUOLIMO.

Pietu Amerikos pakrašty ties Čili, netikėtai pasirodė vokiečių laivynas. Šita žinia labai išgązdino Kanadą, nes susirinkimas ant Ramaus Vandenyno (Pacifiko) Vokietijos kariškų laivų padaro galimū užpuolimą ant Kanados miestų Pacifiko pakraščiuose. Apkalbėjimui šito klausimo, Ottawos valdininkai sušaukė specialę konferenciją.

Valdžia bijosi, kad vokiečių laivynas gali pasiirti iš pietinių vandenų į šiaurę ir, aciu savo tolišajamoms kanuolėms, gali subombarduoti Viktorijos miestą.

Vienintelis pavojus, kokis grasintų vokiečių laivynui bombarduojant Viktoriją, tai galėtų but du nardomieji Kanados laivai dabar stovį prie Vancouvero salos, ir jei pasisektų, galėtų sunaikinti vokiečių laivyną.

Beto, Kanadai į pagalbą galėtų pributi dar ir japonų laivynas, kuris dabar išsivijo minėtajį vokiečių laivyną.

TURKAI NUSKANDINĖ 24 RUSŲ LAIVUS.

Turkijos laivyno ministerija skelbia, kad tuojau po to, kaip turkų laivai apšaudė Sevastopolį ir Feodosiją, ant turkų užpuolė rusų laivynas Juodojo juro. Prasi dėjo baisus mušis tarp kariškų laivų. Ir pasekmė buvusi tokia, kad 5 rusų kariški laivai tapo nuskandinti, o turkų tikitai vienas pažeistas, butent "Goeben". Rusai sakė, kad "Goeben" buvo sudaužytas prie Sevastopolio iš tvirtovės kanuolių, bet turkai sako, kad tas neteisybė. "Goeben" yra vokiečių skraiduolis ir jis bombardavęs Sevastopolį per 11 mylių, o tvirtovės kanuolės taip toli nesiėkia.

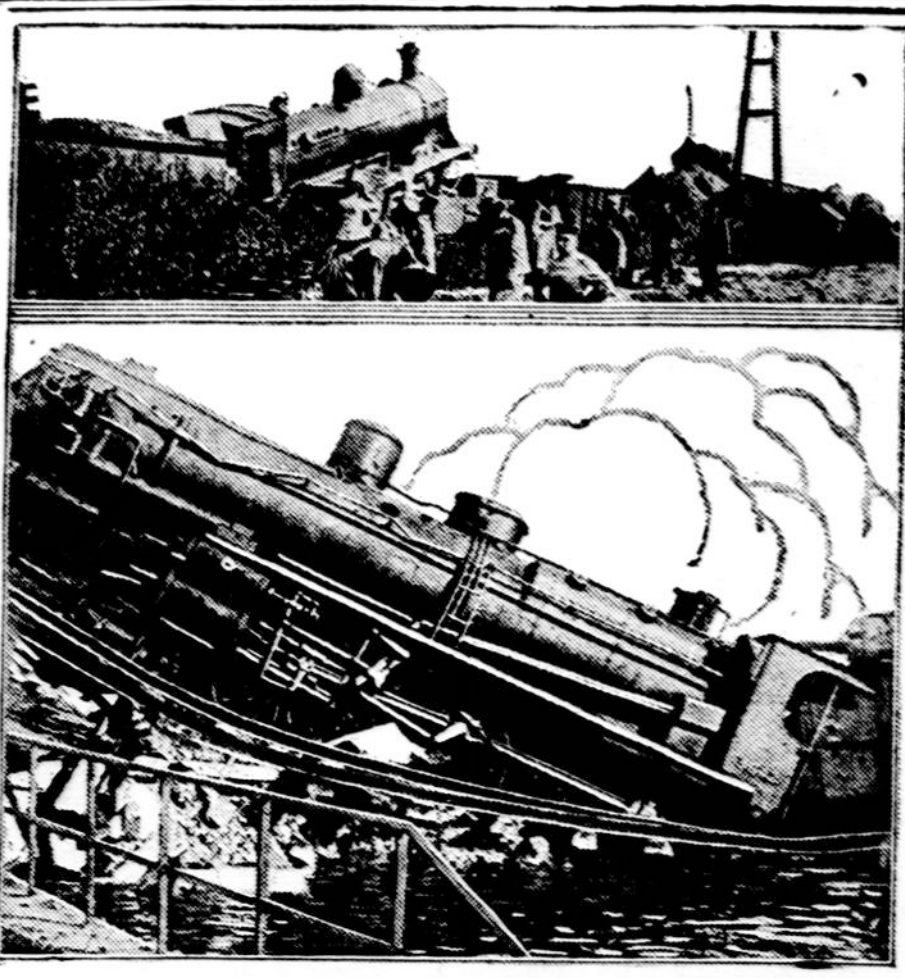
Tam pačiam mušy turkai nuskandinę da 19 rusų transporto laivų, kas iš viso sudaro 24 laivus, paleistus turkų kanuolėmis ant dugno. Ant transporto laivų buvę 700 minų, kurias rusai vėžėsi sustatyt Turkijos pakraštį.

Šitokia žinia gauta Vienoj ir Berlyne, bet ar tas teisybė, kol kas da nepatvirtinta. Petrogradas iki šiol dar nieko apie tai nepasakė.

Bombarduodami Sevastopolį ir Novorosijską turkai sunaikino 25 magazinus su grūdais ir žibalu. Į Novorosijską buvo išleista 300 šuvių.

RUSAI JAU 15 MYLIŲ NUĖJO Į PRUSUS.

Iš Petrogrado pranešama, kad rusų kavalerija įsi-

Photos copyright, 1914, by American Press Association. Geležinkeliai kareje lošia svarbią rolę. Jie yra greičiausiu susinešimu tarp kariaujančios armijos ir jos atsi-pyrimo vietos. Todėl kiekviena pusė stengiasi kuoveikliausiai išardyti savo priešo geležinkelius. Viršuje parodyta susikūlg garvežiai, kuriuos belgai išdėmė iš Antverpo paleido be žmonių į vokiečių traukinį. Apačioje gi, francūzų traukinys įtrūvęs į upę, kur vokiečiai buvo išardę tiltą.

veržė jau 15 mylių į Prusus ir apsisitojo apie Pleschens. Tarp šito miesto ir Kalšo rusai išardė vokiečių geležinkelį, apsunkindami tokiu būdu vokiečiams atsitraukimą nuo Lenkijos rubežiaus.

ŽUVO VOKIEČIŲ LAIVAS SU ŽMONĖMIS.

Praėjusioj savaitėj Vokietijos pakraštį užėjo ant anglijos minos vokiečių kariukas laivas "Yorck" ir žuvo su 266 žmonėmis. O 384 žmonės tapo išgelbėti. "Yorck" buvo didelis laivas ir jo nuskandinimas vokiečių laivynui yra didelis nuostolis.

TURKAI KURSTO PERSUS.

Visa šiaurės Persija užpilta turkų atsišaukima, kurstančiais persus prieš Rusiją. Turkai vadina persus "tikybos broliais" ir kviečia juos prisidėti prie "šventos karės" prieš Rusiją.

2,225,000 SANTALKININKŲ.

Kiek turi francūzai kareivių ant karės lauko ir kiek vokiečiai, tai paslaptis, kurią žino tik generolai savų armijų. Pašaliniai gali tik spėti. Anglijos karės žinovai spėja, kad vokiečiai turi ant mušio linijos, kuri dabar traukiasi per Belgiją ir Francūziją 300 mylių, apie 1,700,000 kareivių. Santalkininkai, t.y. francūzai anglai ir belgai turi apie 2,225,000. Vienos tik anglijos kareivių Francūzijoje dabar yra 300,000. Iki pavasario Anglija pristatysianti čielą milijoną kareivių.

SUIMTAS GENEROLAS KAREJE NORĖJO NUSIZUDYT.

Iš Paryžiaus pranešama, kad vokiečių gen. von Fries, kuris buvo suimtas su 25-ta vokiečių artilerijos brigada, atvežtas Paryžiui persidurė sau pilvą norėdamas nusizudyti.

AUSTRIJOJ VALGOMA ARKLIENA.

Prasidėjus karei Austrijoje baisiai pabrango valgomieji daiktai. Kiaušinių ir jautienos mėsos darbo žmonės jau nebegali nusipirkti. Pradėta valgyt arkliena. Spalių 24 d. Vienoj papiauta jau 500 arklių.

ARMĖNAI MUŠASI SU TURKAIS.

Petrograde gauta žinių, kad Kaukazo armėnai organizuojasi į pulkus ir patis vienį eina mušti turkų. Buvę jau keliatas tokių susirėmimų. Armėnai — tai karinga tauta.

ANGLŲ LAIVAS ŽUVO NUO MINOS.

Anglų laivas minoms gaudyt "Mary" pataikė šiaurės juroj ant minos ir nuskendo. Nelaimė šita atsitiko 6 lapkričio. Ant laivo buvo 14 žmonių; 6 išsigelbėjo.

NEŽINOJO, KAD YRA KARĖ.

Lapkričio 6 d. anglai suėmė ant jurių vokiečių žėglinį laivą "Melpanene", kuris buvo išplaukęs iš Čili 8 liepos su azotruksčia druska ir plaukė ligišiol visai nežinodamas, kad yra karė.

Vietinės Žinios

"Gabija" užbaigė vaidinimų vakarus.

"Gabija", kurią visą šį rudinį M. Petrauskas mokino dainavimo ir rengė prie operų vaidinimo, šiame sezone vaidinimus jau užbaigė. Perreitoj savaitėj, lapkričio 5 d., Hub teatre, vaidino dvi paskutini operi: "Adomas ir Jieva" ir "Sienapiutė". Lošime šį syk pasitaikė klaidų ir trukumų ir vaidinimas galėjo but tobulesniu, tačiau reikia pripažinti, jog publika, išdalies, vaidinimu pasigerėjo. Pasigerėjo: didelio susidainavusio choro dainavimu, vieno kito vaidintojo lošimu, dailiais tautiniais kostiumais ir muzika.

"Adomas ir Jieva" sulošė vidutiniai. Svarbesnės rolės: Adomo ir Jievos atlikto gerai.

"Sienapiutė" galima pilnai pavadinti scenos dailės veikalu. Jame it veidrodį atvaizdinama Lietuvos sienapiutė ir pobudinga mūsų kaimiečių psichika. Apie sulošimą kita šneka. Vaidinant pridaryta daugybė klaidų ir netobulumų. Musų opinija, kaslink vaidintojų lošimo, pasilieka sau, kadangi tuli gabijiečiai ant tiek yra naivūs ir nenorėdami priimt teisybės žodžio paskui be nuovokos prikašioja laikraščiuose reportieriams ir kritikams partvistikumus ir net sutikdami grasi na recenzentams kumščia. Reporteris.

Bostone atgijo L. S. S 162 kuopa, kuri praėjusioj nedėlioj buvo surengus jau ir koncertą. Žmonių prisirinko į 300. Buvo deklamacijų, dainų ir kitokių pamarginimų. Koncertui pasibaigę K. Rusteika turėjo pasakait, kad padarius medegos diskusijos. Viskas atlikta pusėtinai. Susirinkusioji publika liko užganėdinta.

MASSACHUSETTS VALSTIJOS DRAUGIJOMS IR KUOPOMS.

Brangūs Viengenciai:— Diena po dienos mes laukėme žinių iš Lietuvos. Sulaukė pirmasias žinias gal iš syk tuli iš mūsų abejojo ar taip yra, kaip buvo pranešama laiškuose apie ašaromis ir krauju plustančią mūsų tėvų žemę. Musų kaimai ir miestai Suvalkų ir Kauno gub. parubežyje ir Mažojoj (Prusų) Lietuvoj ugnimi ir kardu sunaikinta. Gyvuliai ir javai paimta kariumenės maistui; musų motinos ir seseris likusios su šeimynomis ašarose plustadoms laukia bado, o gal jau ne vienoj vietoj ir badauja, slapstosi po girias be pastogės, arba įsikę į duobes laukia mirties. Kol sustos karė, gal but visa Lietuva, netik jos parubežė, bus pavesta į griuvėsius ir mes išgirsime maldaujančią savo brolių balsą — suselpti juos kenciančius bādą.

Todėl, kad išangsto but prisirengus, D. L. K. Vytauto draugija ir L. S. S. 60 kpnutarė sušaukti gruodžio 13 d., š. m. 10 val. iš ryto, Liet. Labdarystės svet., kampas E ir Silver sts., So. Boston, visos Mass. valstijos draugijų ir kuopų konferenciją, kad sutvėrus Mass. valstijos aukų rinkimo komitetą pradėti neatidėliojant rinkti aukas. Seimas įvyko. Lietuvos Šelpimo Fondą ir užtikrintus išdinukus turime. Dabar tik turime dirbt ir dirbt su pasišventimu. Visi darban!

Vytauto Draugija ir L. S. S. 60 kuopa.

Po konferencijai, toje pačioje Labdarių svetainėje, bus prakalbos. Kalbės St. Michelsonas ir F. Bagočius.

LIETUVIŲ ATYDAL.

Mirusiojo Rottembergo depositories nori apsaugoti juo turta nuo išiekuojimo, kad but galima savo idėtus pinigus atimti. Todėl visi, kurie turit knygtes, bet reikalaujant neismoka pinigų, tuoj atsišaukit pas F. J. Bagočius, 28 Broadway, So. Boston, Mass.

Jau yra susitvėręs tam tikras komitetas iš depository, kuris nori apsaugot visų tų žmonių pinigų, kurie turi pasidėję Rottembergo globoj.

Depozitoriai.

Reumatiskieji Skausmai

yra tai įkyri liga. Jeigu jus vargina panašūs skausmai, vartokite

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardiskos Aliejaus.) o apturėsite greitą palengvinimą. Jį nurodome nuo neutralizaciškų skausmų, mėšlungiškų traukimų, niktėrijų ir nuo užsivagimo. Jo veikmė yra geriausia išalkinta viršuje patilpusime laiske, kurį nesenai apturėjome. Nuo dieglių ir skaudėjimų vartokite Severos Gothardiską Aliejų. Kaštuoja 25 ir 50 centus.

VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS SEVERA'S TAB-LAX (Severos Tab-Lax). Cukrinis vidurių suliusuotojas. Kaštuoja 10 ir 25 centus.

GERAS MULAS (Severos Medicated Skin Soap). Severos Gydantis, Odinis Muilas). Puiklasis maudymui. Kaštuoja 25 centus.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa. Sios visos gyduolės ir visokios kitokios, kokios tik reikalaujamos, gaudamos šidlausko aptiekio. Jeigu kitur negauni nueik pas jį, jis turi. Tai viena iš didžiausių aptiekų.

K. ŠIDLAUSKAS 226 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Mikolas Brenanas, gyvenęs po No. 164 Silver st., So. Bostone, 5 d. lapkričio prie darbo tapo elevatoriaus su trintais. Jis dirbo po No. 37 Sleeper st., So. Bostone.

East Bostone, po No. 9 Medford ct., policija užtiko kazirnikų lizdą. Visi buvo areštuoti ir nubausti po \$5. Namų savininkas užmokejo \$50 už užlaikymą gemblerių ir \$5 už tai, kad buvo prie kaziravimo.

So. Bostono policija taipgi rengiasi padaryti "ablavą" Yra ir tarp lietuvių tokių lizdų, kur kiauromis naktimis ir nedėdieniais girtuokliaujama ir lošiama iš pinigų.

City Point krumuose praėjusį panedėlį atrasta negyvas žmogus. Susekta, kad jis gyveno So. Bostone, po No. 19 P st. ir vadinosi Edward Fitzgerald. Mirties priežastis nežinoma.

ŠOKIAL.

Labdarių draugija savo svetainėje, kampas E ir Silver sts., So. Bostone, subatų, 7 ir 14 lapkričio rengia labai linksmus šokių ir kviečia gerbiamą visuomenę, ypač jaunimą atsilankyti į šią gražią ir linksmą pramogą.

Su pagarba. L. D. valdyba.

Lapkričio 15 d. Labdarystės Draugija rengia savo svetainėj koncertą, kuriame dalyvaus ir p. M. Petrauskas. Koncertas prasidės 8 val. vakare, Lietuvių salėj, kertėj Silver ir E gatvių.

LENKISKA-LIETUVISKAS RESTAURANAS

atsidarė po No. 204 W. Broadway, So. Boston, Mass. Valgiai visuomet švieži ir skaniausi; taisykli europiškų būdų. Krajaus župės ir barščiai. Kepsniai iš geriausios mėsos. Vieti šviri. Patarnautoja lietuvi. Meldžiame ateiti ir persitikrinti.

KNYGOS "KELEIVIO" SPAUDOS

Delko žmogui reikia gerti ir valgyti? Parasė D-ras A. G-mus. Naudinga knyga kiekvienam 15c Kurgi tas viskas nyksta? Pagal K. Kautskį parasė Z. Aleksa. Kiekvienam darbininkui, kuris nori plačiau suprasti dabartinį surėdimą reiktų tą knygą perskaityti 10c

Seimyniškas lietuvių gyvenimas Juskėvičiaus dainose. Jei nori žinot kaip senovėj lietuvių gyvenot, tai perskaityk šią knygą. Iš jos darsizinosi, kada mūsų protėviai vordavo sau žmonas, paskui pirko davo, motinos pardavdavo sau dukteris. Darsizinosi, kad vyrai turėdavo daugelį pačių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti knyga. Su paveiksiais 35c Ta pati apdaryta 50c

Tabakas ir kaip jis žmonems kenkia ir tt. 15c

Sielos balsai. J. B. Smeltoriaus eilės. Knyga didelė su gražiais paveiksiais, popiera ir spauda graži. Poetija užimanti 75c Ta pati knyga gražiais apdar. 1.00

Dievo žmogus. Labai užimantis ir naudingas panasakojimas iš darbininkų gyvenimo 15c

Panarčio žiedas ir kitos gražios apysakos, kuriose nurodoma, kaip nekuri žmonės išsitikėję į visokius burtus ir tt. 15c

Ponas ir velnias. Toje knygutėje telia labai graži aysaka "Adomas" ir Jieva" ir kiti dalykai. Pilna juokų ir nuliudimo 10c

Per skylę ir Panėlę Šv. Sarganvoje. Dvi juokines ir kartu pamokančios apysakos 10c

Mūsų padėjimas. Vaizdelis iš gyvenimo. Parasėtas pagal naujausius atsitikimus 10c

"O. S. S." arba šluhinė išklmė. Tai vieno akto farsas, juokingas ir geras perstatymui 10c

Nikolietis arba užmūšimas carolok-candro II. Tragedija triose veikmėse. Gražūs teatrališkas veiklas ir nelabai smulkus nerastymui. Iš viso reikalaujamos tik 28 vntos 25c

Žmogaus išsivystimas. Kain ir iš kur atsirado ant žemės žmogus? Išsivystė iš hominidinės nakturių šeimos. Rot iš kur atsirado hominidė? Yra tai blaiviniai, kuriuos siūliai ir muscoliai išrūša knyga. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Ant gražios ponios, kalba lengva, su daugeliu paveiksliu 35c Ta pati apdaryta 50c

Nuolatinės ir vienkios dainos. Ivaiviu autorių nauji ir senų rankine gražiausiu dainu 50c

Revolucijos giesmės. Knyga didelio formata, su gaidomis (notomis) sutautė ant 2-ju, 3-ju ir 4-ju balsu. Lengvos mokiniui 35c

Srahmoldiška Lietuva. Tos knygutės turinys šitoks: 1. Gilia ir moteriškas "Seimas" 2. Lietuvos moteris ir vėlytinis šventas 3. Lietuviai lietuvišiais: 4. Paskutiniai lietuvių diavai 10c

Amerikoniškos Vėstuvės. Dvieju akto komedija, nujuokanti amerikiečių lietuvių vėstuvę. Juokinga ir lengva nerastymui 10c

Kaini senovės žmonas nerastatydavo sen žeme. Labai žingėdus senovės filosofų daleidimai apie mūsų žemės išveidą. Su paveiksiais. 10c

Materijalistinės ietovijos suvratimas. Jei nori žinoti, kas gimdo nacionali ietovis, netikėta, tai perskaityk šią knygutę. Kalba lengva ir labai aiškūs išvedimai 20c

Kur musu bočiai gyvenot. Tai yra tirišėimas, kur buvo pirmutinė žmonių lošinė. Knyga naudinga ir pamokinanti. Parasėta Z. Aleksos, kuris daug darbo pasvėntė tirinėjimams lietuvių praities 25c

Zemė ir žmogus. Labai pamokinant knyga. Iš jos sužinosi, kaip žmogus gyvenot žiloj senovėj, kaip jis kovojot su gamta ir kaip civilizavosi. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Su paveiksiais 25c

Legalški žmogžudžiai. Triju akty tragedija, paimta iš revoliucijos laikų 10c

Lytiskos ligos. Labai naudinga knyga ansisaugojimui nuo lytiškų ligų. Parasė D-ras F. Matulaitis 10c

Ūžian Baubos Spėčiai ir kitos fonės. Daugiau juokų negu salione alaus. Jei nori gerdziai pasijuokt, tad nusipirk tą knygą 25c

Alkoholis ir kudiškai. Kas yra arba tikisi buti kudiškai tėvais, būtinai turėtų perskaityti šią knygutę 10c

VIENATINE LIETUVISKA APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje.

Syduolių galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, be ypatingai geros sekančios gyduolės:

Nuo Reumatizmo \$1.00. Nuo slinkimo plaukų ir pleikanų 75 c Nuo kosulio, gripo ir slogos \$1.00. Kraujo Valytojas \$1.00. Nuo saulės nudegimo 50 c. Bobro lašai \$1.00. Nuo svirimo Nervų \$1.00. Vaisių ramintojas 25 c. Pamoda plaukams 20 c. Nuo viduriavimo suaugusiems 50 c. Nuo viduriavimo mažiems 25 c. Gydanti motis nuo pūky 50 c. Nuo prakaitavimo kojų 25 c. Motis ir skydeliai nuo niežų ir parkų \$1.00. Gyduolės dėl pataisymo apetito \$1.00. Gyduolės dėl svealinimo vidurių 50 c. Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo \$1.00. Gyduolės nuo vistikų (corn's) 15, 20 ir 25 c. Pilės dėl Kepenų ir Inkstų 75 c. Prokšos nuo nerviško galvos skaudėjimo 10 ir 25 c. Gumas nuo dantų gelimo 10 c. Tikra Lietuviška Trejanka 25 c. Visokie kvepianti muilai 10, 15 ir 25 c. Perfumos visokių gelių 25, 50, 75, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turia visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių pasilptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

Receptus sutaisau teisingai, nežiurint, ar jie butų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o męs prisisiūmės jums expresu.

Visokiam reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS 226 Broadway SO. BOSTON, MASS.

Byla Detroit'o Katalikų su Socijalistais. Knygėlė atspaudinta vias tardinėjimas kaip vienos taip ir kitos pusės, todėl bešališkai parodo ant kiek išauklėtas pas mus žiaurumas. Naudinga perskaityt lygiai katalikai kaip ir socijalistai. Su paveiksiais 25c

Lengvas budas išmokyti angliai ši knyga sutaisyta taip lengvai ir prantamai, kad kiekvienas gali išmokyti greitai kalbėti angliai, kuris tik bent kiek gali lietuviškai skaityti. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet istisi sakiniai, pasikalbėjimai darbo jėkant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, pas siuvėją ir tt. Su fonetišku istarimu ir gramatika 25c

Amžinos dainos. Yra tai geriausių Jovaro dainų rinkinys. Ant gražios popieros ir graži sauda 15c

Anarchizmas. Pagal Proudone mokslą parasė d-ras Elzbacher, vertė Briedžių Ka-alukas 15c

Davatu gadzinkos. Padidinta ir pakerinta 6-ta laida juokingų dainelių, pasiepančių davatkas ir kitus prietarus 10c

Kaip tapti Suvienytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išgulyti pilietystės atztymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji sutaisyta labai suprantamai ir suatrakta tas, ko reikalauja norint gaut pilietystės popieras 15c

Kodėl aš netikiu į Dievą? arba tikėjimo kritika. Paršė Iksas. Knygutė tik protingi nurodymai, paremti ant faktų. Kiekvienas geras katalikas, valnamanis privalo ją perskaityti. 20c

Reikalaudami knygų kreipkitės šitoku adresu: "KELEIVIS" 28 BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

M. ANDRIUSIUTĖ

MOTERISKŲ RUBŲ SIUVĖJA. Siuva Visokius Rubus pagal naujausias madas, Smagiai, Parankiai ir Pigiai.

Dabar persikėliau į naują vietą ir siuvu tik vien moterims rubus, todėl visame yra parankiau ir smagiau už eit. Naujas adresas: 217a D St., So. Boston, Mass. Ant kampo 4th st.

Ar norit turēt gerus ČEVEYKUS

Jeigu taip, tad visados pirkit tik pas URBONĄ ir PILVINĮ

Juodu užlaiko geriausius Čevėykus, kokie tik yra daromi. Beto, jie turi gerų Škrėblių Kepurių, Maršinių, Panėkų, Kalniurių ir kitokių pasi-puosimų. Reinkotų, darbinų kelnių ir tt.

Tavoras geras, kainos žemos. Skalbiklyj ir Anglij Agentai. Urban ir Pilvinis 261 Broadway, arti D. Street). SO. BOSTON, MASS.